

**Varsinais-Suomen
sosiaali- ja terveydenhuollon
järjestämissuunnitelma**

**Päivitys
vuosille 2017–2018**

Liitteet

1. Terveysthuollon palvelujen järjestäminen Varsinais-Suomen kunnissa
2. Sosiaali- ja terveystoimen kustannukset kunnittain
3. Esitys fysioterapian toimintaperiaatteiksi

Tässä liitteessä kuvataan, millä tavalla Varsinais-Suomen kunnat järjestävät terveydenhuollon palvelut, päivystys- ja kuvantamispalvelut, lääkinnällisen kuntoutuksen palvelut sekä seulonnot. Palvelujen järjestämisen tilanne kuvataan sen mukaisesti mitä järjestämisestä on sovittu syyskuun 2016 lopussa. Mahdolliset muutokset tuodaan esille järjestämissuunnitelman päivittämisen yhteydessä.

1. AURA JA PÖYTYÄ

Auran ja Pöytyän kunnat ovat jäseniä Pöytyän kansanterveystyön kuntayhtymässä. Kuntayhtymä vastaa kuntien väestön terveydentilan seurannasta, terveyden edistämisestä (sisältäen terveysneuvonnan ja terveystarkastukset), suun terveydenhuollosta, lääkinnällisestä kuntoutuksesta, avosairaanhoidosta, sairaalahoidosta sekä mielenterveystyöstä. Kunnat järjestävät alueidensa kotihoidon. Kotisairaalahoido käynnistyy kuntayhtymässä vuonna 2017.

Pöytyän kansanterveystyön kuntayhtymällä on Auran ja Pöytyän kuntien alueella 4 terveysasemaa (Aura, Kyrö/Pöytyä, Riihikoski/Pöytyä, Yläne/Pöytyä).

Päihdepoliklinikkapalveluita Auran ja Pöytyän kunnille järjestää Loimaan sosiaali- ja terveystalokeskus. Kunnat käyttävät lisäksi Turun ja Salon päihdepalveluiden katkaisuhuolto- ja selviämisasemia. Työterveyshuolto järjestetään ostopalveluna, jonka tuottajana toimii Terveystalo Oy. Ympäristöterveydenhuollon palvelut järjestetään yhteistoiminta-alueella, johon kuuluvat Auran ja Pöytyän lisäksi Kaarina, Kemiönsaari, Koski TI, Lieto, Loimaa, Marttila, Oripää, Paimio, Parainen ja Sauvo. Palvelujen järjestämisestä vastaa Liedon kunta.

Erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri.

Pöytyän kansanterveystyön kuntayhtymä hankkii lisäksi yksityisiltä toimijoilta ostopalveluina mm. radiologian, ihotautilien, neurologian, geriatrian sekä sisätautilääkärin konsultaatioita sekä erikoishammaslääkäripalveluja (protetiikka, hammaskirurgia).

Kiireellinen hoito ja päivystys

Kuntien kiireellisestä sairaanhoidosta vastaa arkisin kello 8-16 Pöytyän kansanterveystyön kuntayhtymä. Vastaanotto palvelee Riihikosken pääterveysasemalla ma-pe klo 8-16, muilla terveysasemilla ma-to klo 8-16 ja pe klo 8-15. Arkisin kello 16-18 Riihikosken pääterveysasemalla järjestetään kiirevastaanottoa. Arkipäivinä kello 16-08, viikonloppuina sekä arkipäivinä päivystyspalvelut toteuttaa EPLL. Välittömästi erikoissairaanhoidon palveluja tarvitsevat potilaat hoidetaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin yksiköissä sovittujen hoitoketjujen mukaisesti.

Suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään arkisin kello 8-16 ja perjantaisin kello 8-15 Pöytyän kansanterveystyön kuntayhtymän terveysasemilla. Iltaisin, arkipäivinä ja viikonloppuisin suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin alueellisen hammaslääkäripäivystyksen kautta Turussa.

Sosiaalipäivystyksen järjestää Loimaan kaupunki alueella, joka kattaa Loimaan seutukunnan kunnat (Aura, Pöytyä, Koski TI, Loimaa, Marttila, Oripää). Virka-aikana kukin kunta vastaa kiireellisistä sosiaalipalveluista oman kuntansa alueella

Taudinmääritys

Taudinmääritykseen liittyvät laboratoriopalvelut ja radiologiset tutkimukset tuottaa Pöytyän kansanterveystyön kuntayhtymä. Lisäksi tutkimuksia ostetaan ulkopuolisilta palveluntuottajilta (MRI- ja TT-tutkimuksia, RR- ja EKG- vuorokausinahoituksia, ENMG-tutkimuksia, klinisiä mammografioita sekä kudoksetäytteiden analyyseja).

Seulonnat

Raskausaikaan liittyvinä seulontoina tehdään seuraavat tutkimukset:

- * seerumiseulonta raskausviikolla 11+0 – 11+6
- * perusultraääni – niskaturvotuksen mittaaminen rvk 11+0 – 11+6
- * vaihtoehtoisesti toisen raskauskolmanneksen seerumiseulonta + perusääni rvk 15+0 – 16+6 (ellei erikoissairaanhoidossa ole tehty NIPT – tutkimusta)
- * keskiraskauden rakenneultraääni rvk 18+0 – 21+6 tai 24 rvk:n jälkeen
- * 40 – vuotta täyttäneille tarjotaan mahdollisuus lapsivesipunktioon (ellei erikoissairaanhoidossa ole tehty NIPT – tutkimusta)

Seulontatutkimukset hankitaan ostopalveluna.

Syövänseulontaa tehdään seuraavasti:

- * 50-69 -vuotiaille mammografiaan perustuva rintasyöpäseulonta 20-26 kuukauden välein
- * 30-60 –vuotiaille naisille kohdun kaulanosan syövän seulonta viiden vuoden välein

Tutkimukset hankitaan ostopalveluina ulkopuolisilta palveluntuottajilta, irtosolunäytteenotto toteutetaan omana toimintana.

Diabeetikkojen silmänpohjakuvaukset järjestetään 1-2 kertaa vuodessa järjestettävien kuvauspäivien aikana. Kuvaustiheys ohjautuu löydöksen ja/tai oireiden perusteella. Tutkimus hankitaan ostopalveluna.

Lääkehoito ja tukipalvelut

Lääkehuollosta ja apteekkipalveluista vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin TYKS-Sapa liikelaitoksen Varsinais-Suomen lääkehoito. Hoitotarvikkeista vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin logistiikkakeskus. Lääkehoitoon ja hoitotarvikkeisiin liittyvät kuljetuspalvelut hankitaan ostopalveluna, varastointipalveluista lukuun ottamatta terveyskeskuksen omaa käsivarastoa vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri. Se järjestää myös potilasasiamiespalvelut. Välinehuollosta vastaa Pöytyän kansanterveystyön kuntayhtymä.

2. KAARINA

Kaarinan kaupungin hyvinvointipalvelut vastaa väestön terveydentilan seurannasta ja terveyden edistämisestä (sisältäen terveysneuvonnan ja terveystarkastukset), suun terveydenhuollosta, lääkinnällisestä kuntoutuksesta, työterveyshuollosta, avosairaanhoidosta, kotisairaanhoidosta, kotisairaaloiminnasta ja kiinteästä terveyskeskussairaalasta sekä mielenterveys- ja päihdetyöstä. Mielenterveys- ja päihdetyössä käytetään myös Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin sekä A-klinikkasäätiön palveluita. Terveyskeskusvastaanottoa, hammashuoltoa ja neuvolapalveluita tarjotaan Kaarinan pääterveysasemalla, Piikkiön terveysasemalla sekä Littoisten terveysasemalla.

Ympäristöterveydenhuollon palvelut järjestetään laajemmalla yhteistoiminta-alueella. Yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Kaarinan lisäksi Aura, Kemiönsaari, Koski Tl, Lieto, Loimaa, Marttila, Oripää, Paimio, Parainen, Pöytyä ja Sauvo. Palvelujen järjestämisestä vastaa Liedon kunta.

Erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri. Kaarinan kaupunki hankkii lisäksi täydentävän erikoissairaanhoidon tutkimuksia ja konsultaatioita eri erikoisaloilta.

Kiireellinen hoito ja päivystys

Kunnan kiireellisestä perustason sairaanhoidosta vastaa arkisin 8-16 Kaarinan terveyskeskus. Päivystys järjestetään Kaarinan pääterveysasemalla. Viikonloppuisin, arkipyhinä ja arkisin kello 16 - 08 kiireellisen sairaanhoidon palvelut toteuttaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Ensihoidon ja päivystyksen liikelaitos Turussa. Välittömästi erikoissairaanhoidon palveluja tarvitsevat potilaat hoidetaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin yksiköissä sovittujen hoitoketjujen mukaisesti.

Suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään arkipäivisin kello 08-16 Kaarinan pääterveysasemalla. Arkipäivinä, viikonloppuisin ja arki-iltaisoin suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueellisen hammaslääkäripäivystyksen kautta Turussa.

Kaarinan kaupunki on mukana Turun seudun sosiaalipäivystyksessä, jossa mukana ovat sen lisäksi Lieto, Masku, Mynämäki, Naantali, Nousiainen, Paimio, Raisio, Rusko ja Turku. Virka-aikana kukin kunta vastaa kiireellisistä sosiaalipalveluista oman kuntansa alueella

Taudinmääritys

Taudinmääritykseen liittyvät laboratoriotuotteet tuottaa pääosin kaupungin terveyskeskuksen oma laboratorio. Osa laboratoriotutkimuksista hankitaan lisäksi Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriltä tai ulkopuolisilta palveluntuottajilta. Radiologiset tutkimukset järjestää Kaarinan terveyskeskuksen oma röntgen. Ulkopuoliselta palveluntuottajalta hankitaan natiivikuvien lausuntopalvelu sekä ultraääni-, MRI-, TT- tutkimukset lausuntoineen. Lisäksi ulkopuolilta palveluntuottajilta hankitaan mm. kliinisen fysiologian tutkimuksia.

Seulonnat

Lakisääteiset raskaudenajan seulontatutkimukset hankitaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriltä. Raskaudenkulkuun liittyvät täydentävät tutkimukset sekä muut seulonnat hankitaan ulkopuolisilta palveluntuottajilta.

Mammografiaseulonta järjestetään maksutta 50-64 vuotiaille naisille. Omakustanteisena seulonta järjestetään 65-69 vuotiaille naisille.

Kohdunkaulansyövän varhaistoteamiseksi tehdään Papa-irtosolututkimus maksutta 30-60 vuotiaille naisille viiden vuoden välein.

Suolistosyövän varhaistoteamiseksi tehdään maksuton suolistosyövän seulontatesti. Seulontaan kutsutaan satunnaisesti valittuja 60-69 -vuotiaita naisia ja miehiä.

Lääkehoolto ja tukipalvelut

Lääkehuollosta ja apteekkipalveluista vastaa Kaarinan terveyskeskuksen oma apteekki. Hoitotarvikkeista vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin logistiikkakeskus. Tarvikejakelu hoidetaan itse. Kuljetus- ja varastointipalvelut sekä välinehuolto hoidetaan omana toimintana. Myös potilasasiamiespalvelut kaupunki tuottaa omana toimintanaan.

3. KEMIÖNSAARI

Kemiönsaaren terveyskeskus vastaa väestön terveydentilan seurannasta, terveyden edistämisestä (sisältäen terveysneuvonnan ja terveystarkastukset), suun terveydenhuollosta, lääkinnällisestä kuntoutuksesta, työterveyshuollosta, avosairaanhoidosta, vuodeosastohoidosta sekä päihdetyöstä. Kotisairaanhoidon järjestää Kemiönsaaren vanhustenhuolto. Kotisairaalahoidon kunnassa järjestetään yksittäistapauksissa, joltavan lääkärin päätöksellä.

Ympäristöterveydenhuollon palvelut järjestetään laajemmalla yhteistoiminta-alueella. Yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Kemiönsaaren lisäksi Aura, Kaarina, Parainen, Koski TI, Lieto, Loimaa, Marttila, Oripää, Paimio, Pöytyä ja Sauvo. Palvelujen järjestämisestä vastaa Liedon kunta.

Terveydenhoidon vastaanottopalveluita tarjotaan Kemiön pääterveysasemalla ja Taalintehtaan terveysasemalla. Vähäisessä määrin myös Hiittisissä.

Erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri.

Kemiönsaaren terveyskeskus hankkii yksityisiltä palveluntuottajilta erikoislääkäreiden konsultaatioita hyvin pienessä mittakaavassa, erikoishammaslääkäreiden palveluita jonkin verran enemmän.

Kiireellinen hoito ja päivystys

Kunnan kiireellisestä sairaanhoidosta vastaa arkisin 08-16 Kemiön pääterveysasema. Taalintehtaan terveysasema toimii ajanvarauksella ja on suljettu perjantaisin. Arkisin kello 16–08, viikonloppuisin ja arkipyhäpäivinä lähimmät päivystyspisteet ovat Salon päivystys ja Turun yhteispäivystys. Välittömästi erikoissairaanhoidon palveluja tarvitsevat potilaat hoidetaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin yksiköissä sovittujen hoitoketjujen mukaisesti.

Suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään arkipäivisin Kemiön ja Taalintehtaan terveysasemien hammashoitoloissa. Iltaisin, arkipyhäpäivinä ja viikonloppuisin suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueellisen hammaslääkäripäivystyksen kautta Turussa.

Sosiaalipäivystyspalvelut Kemiönsaari hankkii ulkopuoliselta palveluntuottajalta.

Taudinmääritys

Taudinmääritykseen liittyvät laboratoriopalvelut tuottaa Kemiönsaaren terveyskeskuksen oma laboratorio. Osa laboratoriotutkimuksista hankitaan TYKSLAB:lta, joka kuuluu Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Tyks-Sapa-liikelaitokseen. Radiologiset tutkimukset, natiivi- ja ultraäänitutkimukset, järjestää Kemiönsaaren terveyskeskus itse. Silmänpohjakuvauksia järjestetään yhteistyössä Medbit Oy:n kanssa.

Seulonnat

Raskausajan tutkimukset (varhaisraskauden yleinen ultraäänitutkimus, kromosomipoikkeavuuksien selvittäminen, ultraäänitutkimus vaikeiden rakennepoikkeavuuksien selvittämiseksi) hankitaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriltä.

Mammografiaseulonta järjestetään maksutta 50-68 vuotiaille naisille. Seulontatutkimukset hankitaan os-topalveluina ulkopuoliselta palveluntuottajalta.

Kohdunkaulansyövän varhaistoteamiseksi tehdään Papa-irtosolututkimus 30-60 -vuotiaille naisille viiden vuoden välein.

Lääkehuolto ja tukipalvelut

Lääkehuollosta ja apteekkipalveluista vastaa Varsinais-Suomen lääkehuoltoon kuuluva TYKS sairaala-apteekki. Lääkkeet toimitetaan Kemiönsaarelle sairaala-apteekin Salon osastolta terveyskeskuksen ja vanhustenhuollon eri yksiköihin.

Kemiönsaaren terveyskeskus osallistuu Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin erityisvastuualueen hoitotarvikkeiden yhteishankintaan. Terveyskeskus tilaa hoitotarvikkeet omaan keskusvarastoonsa suoraan toimittajilta/tukkuliikkeiltä.

Kemiönsaaren kunta on solminut sopimuksen Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kanssa alueellisista apuvälinepalveluista ja liittymisestä apuvälinekeskukseen 1.1.2013 alkaen.

Välinehuolto hoidetaan omana toimintana Kemiön ja Taalintehtaan terveysasemilla. Potilasasiamiespalvelut hankitaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriltä.

4. KOSKI TL, LIETO ja MARTTILA

Kosken TI, Liedon ja Marttilan kunnat muodostavat Härkätien terveydenhuollon yhteistoiminta-alueen, Liedon kunta toimii isäntäkuntana. Yhteistoiminta-alue vastaa vuoden 2018 loppuun asti kuntien väestön terveydentilan seurannasta, terveyden edistämisestä (sisältäen terveysneuvonnan ja terveystarkastukset), suun terveydenhuollosta, lääkinnällisestä kuntoutuksesta, avosairaanhoidosta, sairaalahoidosta, mielen-terveystyöstä ja päihdetyöstä. Yhteistoiminta-alue järjestää lisäksi Kosken TI ja Marttilan kuntien kotisairaanhoidon. Yhteistoiminta-alue järjestää kotisairaalahoitoa kaikissa kunnissa.

Härkätien terveydenhuollon yhteistoiminta-alueella on kuntien alueella 4 terveysasemaa (Lieto/pääterveysasema sekä Liedon Tarvasjoen kylässä, Koski TI, Marttila). Suun terveydenhuollon palveluja tarjotaan 6 hammashoitolassa (Lieto: Pääterveysasema/koulukeskus/Ilmaristen koulu, Tarvasjoki/hyvinvointikeskus, Koski TI: Terveysasema, Marttila: Kisarinteen päiväkotia).

Liedon kunnan työterveyshuolto ostetaan Lääkärikeskus Mehiläiseltä.

Erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri.

Kiireellinen hoito ja päivystys

Kuntien kiireellisestä sairaanhoidosta vastaa arkisin kello 8-16 Härkätien terveydenhuollon yhteistoiminta-alue. Päivystysvastaanotto järjestetään Liedon pääterveysasemalla. Arkisin kello 16 ja 08 välisenä aikana sekä viikonloppuisin kiireellisen sairaanhoidon palvelut toteuttaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Ensihoidon ja päivystyksen liikelaitos Turussa. Kosken TI ja Marttilan kuntien asukkailla on vaihtoehtoisena päivystyspisteinä käytössä arkisin kello 16 - 08 ja viikonloppuisin Loimaan aluesairaala. Välittömästi erikoissairaanhoidon palveluja tarvitsevat potilaat hoidetaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin yksiköissä sovittujen hoitoketjujen mukaisesti.

Suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään arkipäivisin virka-aikana Härkätien yhteistoiminta-alueella Liedon pääterveysasemalla. Arkipäivinä ja viikonloppuisin suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueellisen hammaslääkäripäivystyksen kautta Turussa.

Sosiaalipäivystyksen Kosken TI ja Marttilan kunnille järjestää Loimaan kaupunki. Liedon kunta on mukana Turun seudun sosiaalipäivystyksessä, jossa mukana ovat sen lisäksi Kaarina, Masku, Mynämäki, Naantali, Nousiainen, Paimio, Raisio, Rusko ja Turku. Virka-aikana kukin kunta vastaa kiireellisistä sosiaalipalveluista oman kuntansa alueella.

Taudinmääritys

Taudinmääritykseen liittyvät laboratoriopalvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Tyks-Sapa liikelaitoksen TYKSLAB. Radiologiset tutkimukset järjestää Härkätien yhteistoiminta-alueen oma kuvantamisyksikkö ja osa tutkimuksista hankitaan ostopalveluina.

Seulonnat

Mammografiaseulontaa tehdään maksuttomana 50-, 52-, 54-, 56-, 58-, 60-, 62- ja 64-vuotiaille naisille. Maksullisena seulonta järjestetään lisäksi 66- ja 68-vuotiaille naisille.

Papa-seulonta järjestetään 30-60 –vuotiaille naisille viiden vuoden välein.

Lisäksi tarveharkinnan perusteella ja erilliseen suunnitelmaan pohjautuen/edellisen kuvauksen tai tarkastuksen perusteella ostetaan diabeetikoille silmänpohjakuvauksia.

Seulontatutkimukset hankitaan ostopalveluina ulkopuolisilta palveluntuottajilta.

Lääkehuolto ja tukipalvelut

Lääkehuollosta ja apteekkipalveluista vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Tyks-Sapa liikelaitoksen Varsinais-Suomen lääkehuolto. Hoitotarvikkeista vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin logistiikkakeskus. Kuljetus- ja varastointipalveluista vastaa yksityinen palveluntuottaja sekä Härkätien yhteistoiminta-alueen oma lähetti. Välinehuollon järjestää Härkätien yhteistoiminta-alue. Potilasasiainpalvelut hankitaan ostopalveluina Varsinais-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus VASSO Oy:ltä.

5. KUSTAVI, PYHÄRANTA, TAIVASSALO, UUSIKAUPUNKI, VEHMAA

Uudenkaupungin kaupunki vastaa Uudenkaupungin, Kustavin, Pyhärannan, Taivassalon ja Vehmaan väestön terveydentilan seurannasta, terveyden edistämisestä (sisältäen terveysneuvonnan ja terveystarkastukset), suun terveydenhuollosta, lääkinnällisestä kuntoutuksesta, työterveyshuollosta, avosairaanhoidosta, sairaalahoidosta, mielenterveystyöstä sekä päihdepalveluista.

Kotisairaanhoidosta vastaa kunkin kunnan sosiaalitoimi. Kotisairaaloimintaa toteutetaan Uudenkaupungin alueen asukkaille, osa hoidoista toteutetaan erikoissairaanhoidon lääkärin hoitovastuulla.

Yhteistoiminta-alueella on 6 terveysasemaa: Uudenkaupungin pääterveysasema, Kalannin terveysasema (Uusikaupunki), Kustavin terveysasema, Pyhärannan terveysasema, Taivassalon terveysasema, Vehmaan terveysasema.

Ympäristöterveydenhuollon palvelut järjestetään laajemmalla yhteistoiminta-alueella, jossa isäntäkuntana toimii Uusikaupunki. Yhteistoiminta-alueen kuntia ovat Uusikaupunki, Kustavi, Laitila, Masku, Mynämäki, Nousiainen, Pyhäranta, Taivassalo ja Vehmaa.

Erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri. Uudenkaupungin kaupungin ylläpitämällä erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon yhteisosastoilla tuotetaan erikoissairaanhoidon vuodeosastohoitoa yhteistyössä Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kanssa.

Ulkopuolisilta palveluntuottajilta hankitaan lisäksi joitakin erikoissairaanhoidon palveluja (esim. tähystystoimenpiteitä, kipsauksia), erikoishammaslääkäripalveluja (hammaskirurgia) sekä työterveyshuollon erikoisalakonsultaatioita.

Kiireellinen hoito ja päivystys

Kuntien kiireellisestä sairaanhoidosta vastaa arkisin kello 8-16 Uudenkaupungin terveyskeskus kaikilla yhteistoiminta-alueen terveysasemilla. Uudenkaupungin osalta päiväpäivystys toteutetaan yhteistyössä EPLL:n kanssa TYKS Vakka-Suomen sairaalan tiloissa. Arkisin kello 16-08, viikonloppuisin ja arkipyhinä kiireellisen sairaanhoidon palvelut toteuttaa EPLL TYKS/Vakka-Suomen sairaalan tiloissa Uudessakaupungissa. Välittömästi erikoissairaanhoidon palveluja tarvitsevat potilaat hoidetaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin yksiköissä sovittujen hoitoketjujen mukaisesti.

Suun terveydenhuollon kiireellisen hoidon järjestää arkisin kello 8-16 Uudenkaupungin terveyskeskus. Arkipyhinä ja viikonloppuisin suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueellisen hammaslääkäripäivystyksen kautta Turussa.

Kustavi, Pyhäranta, Taivassalo, Uusikaupunki ja Vehmaa, ovat mukana Vakka-Suomen sosiaalipäivystyksessä, johon niiden lisäksi kuuluu Laitila. Virka-aikana kukin kunta vastaa kiireellisistä sosiaalipalveluista oman kuntansa alueella

Taudinmääritys

Taudinmääritykseen liittyvät laboratoriopalvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Tyks-Sapa liikelaitoksen TYKSLAB. Radiologiset tutkimukset järjestää Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Tyks-Sapa

liikelaitoksen Varsinais-Suomen kuvantamiskeskus. Lisäksi joitakin tutkimuksia ostetaan ulkopuolisilta palveluntuottajilta (RR:n ja EKG:n vuorokausinahoituksia, uniapaneatutkimuksia, kudoksetyönteiden analysoija).

Seulonnat

Uudenkaupungin kaupunki järjestää raskauden ajan seulontatutkimukset omana toimintanaan. Varhaisraskauden yleinen ultraäänitutkimus tehdään raskausviikolla 10-14, kromosomipoikkeavuuksien selvittäminen ensisijaisesti varhaisraskauden yhdistelmäseulonnan avulla (veriseula raskausviikolla 10-11 ja nis-katurvotuksen mittaus yleisen ultraäänitutkimuksen yhteydessä raskausviikolla 11-13+6). Vaihtoehtoisesti kolmoisveriseulonta raskausviikolla 15-16+5. Ultraäänitutkimus vaikeiden rakennepoikkeavuuksien selvittämiseksi tehdään raskausviikolla 20-21 tai raskausviikon 24 jälkeen.

Mammografiatutkimukset hankitaan ulkopuolelta ostopalvelusopimuksella, joka sisältää myös jatkotutkimusten ohjelmoinnin. Seulonta kattaa kaikki asetuksen mukaiset ikäluokat eli 50-69-vuotiaat naiset 20-26 kk:n välein. Maksullisena tutkimukset 66- ja 68 –vuotiaille naisille.

Kohdun kaulaosan syövän seulonta toteutetaan 30-60 –vuotiaille naisille viiden vuoden välein. Näytteenotto Uudenkaupungin terveyskeskuksessa, näytteiden tutkimus hankitaan ulkopuoliselta palveluntuottajalta.

Lääkehuolto ja tukipalvelut

Lääkehuollosta ja apteekkipalveluista vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Tyks-Sapa liikelaitoksen Varsinais-Suomen lääkehuolto. Hoitotarvikkeista vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin logistikkakeskus. Lääkehuoltoon ja hoitotarvikkeisiin liittyvät sisäiset kuljetus- ja varastointipalvelut hankitaan ulkopuoliselta palveluntuottajalta. Välinehuollosta vastaa Uudessakaupungissa TYKS Vakka-Suomen sairaala. Kustavissa, Pyhärannassa, Taivassalossa ja Vehmaalla välinehuollosta vastaavat terveysasemat. Potilasasiamiespalvelut järjestää Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri.

6. LAITILA

Kaupungin oma terveyskeskus vastaa Laitilan väestön terveydentilan seurannasta, terveyden edistämisestä (sisältäen terveysneuvonnan ja terveystarkastukset), suun terveydenhuollosta, lääkinnällisestä kuntoutuksesta, työterveyshuollosta, avosairaanhoidosta, sairaalahoidosta sekä mielenterveys- ja päihde-työstä. Osa A-klinikkapalveluista ostetaan Uudeltakaupungilta.

Kotisairaanhoidon järjestää Laitilan kaupungin sosiaalitoimi, kotisairaalahoitoa kaupungissa ei ole. Suunnitelmassa on kotipalvelun sairaanhoidollisen palvelun laajentaminen myös ilta- ja viikonloppuihin 2017.

Vastaanottopalvelut järjestetään Laitilan terveyskeskuksessa.

Ympäristöterveydenhuollon palvelut järjestetään laajemmalla yhteistoiminta-alueella, jossa isäntäkuntana toimii Uusikaupunki. Yhteistoiminta-alueen kuntia ovat Laitila, Kustavi, Masku, Mynämäki, Nousiainen, Pyhäranta, Taivassalo, Uusikaupunki ja Vehmaa.

Erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri.

Ulkopuolisilta palveluntuottajilta hankitaan ihotautien ja reumatologian konsultaatioita, psykiatrista aikuisten avosairaanhoitoa sekä erikoishammaslääkäripalveluja (protetiikka, hammaskirurgia)..

Kiireellinen hoito ja päivystys

Kiireellisestä sairaanhoidosta vastaa arkisin kello 8-16 Laitilan terveyskeskus. Arkisin kello 16-08, viikonloppuisin ja arkipyhinä kiireellisen sairaanhoidon palvelut toteuttaa TYKS Vakka-Suomen sairaala Uudessakaupungissa. Välittömästi erikoissairaanhoidon palveluja tarvitsevat potilaat hoidetaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin yksiköissä sovittujen hoitoketjujen mukaisesti.

Suun terveydenhuollon kiireellisen hoidon järjestää arkisin kello 8-15 Laitilan terveyskeskus. Arkipyhinä ja viikonloppuisin suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään Turun EPLL-päivystyksenä.

Laitila on mukana Vakka-Suomen sosiaalipäivystyksessä, johon sen lisäksi kuuluvat Kustavi, Pyhäranta, Taivassalo, Uusikaupunki ja Vehmaa. Virka-aikana kukin kunta vastaa kiireellisistä sosiaalipalveluista oman kuntansa alueella

Taudinmääritys

Taudinmääritykseen liittyvät laboratoriopalvelut tuottaa Laitilan terveyskeskuksen oma laboratorio. Radiologiset tutkimukset järjestää Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Tyks-Sapa liikelaitoksen Varsinais-Suomen kuvantamiskeskus.

Kliinisen fysiologian tutkimukset, tähystystutkimukset ja sydäntutkimukset hankitaan TYKS Vakka-Suomen sairaalalta. Ulkopuolisilta palveluntuottajilta hankitaan reuma- ja ihotautikonsultaatioita, avoterveydenhuollon psykiatrin konsultaatioita sekä suukirurgisia toimenpiteitä sekä ENMG-tutkimukset.

Seulonnat

Raskauden aikaiset sikiötutkimukset toteuttaa TYKS Vakka-Suomen sairaala.

Mammografiatutkimukset hankitaan ulkopuolelta ostopalvelusopimuksella, joka sisältää myös jatkotutkimusten ohjelmoinnin. Seulonta kattaa kaikki asetuksen mukaiset ikäluokat. Maksullisena tutkimukset 66- ja 68 –vuotiaille naisille.

Kohdun kaulaosan syövän seulonnan näytteidenotto tapahtuu Laitilan terveyskeskuksessa 30-60-vuotiaille naisille 5 v. välein, näytteiden tutkimus hankitaan ulkopuoliselta palveluntuottajalta

Lääkehuolto ja tukipalvelut

Lääkehuollosta ja apteekkipalveluista vastaa Laitilan terveyskeskuksen lääkekeskus. Hoitotarvikkeista vastaa terveyskeskus.

Hoitotarvikkeista, kuljetus- ja varastointipalveluista sekä välinehuollosta vastaa terveyskeskus. Potilasiamiespalvelut järjestää Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri.

7. LOIMAA JA ORIPÄÄ

Loimaan kaupunki vastaa Loimaan kaupungin sekä Oripään kunnan väestön terveydentilan seurannasta, ennaltaehkäisevästä terveydenhuollosta (sisältäen seulontatutkimukset ja terveystarkastukset), suun terveydenhuollosta, lääkinnällisestä kuntoutuksesta, avosairaanhoidon vastaanottotoiminnasta, sairaalahoidosta, kotisairaalahoidosta, mielenterveystyöstä sekä päihdepalveluista. Päihdetyössä Loimaa ja Oripää käyttävät lisäksi Turun ja Salon katkaisuhuolto- ja selviämisasemia.

Loimaan kaupunki järjestää oman kuntansa asukkaiden kotihoidon. Oripään kunta vastaa oman kuntansa asukkaiden kotisairaanhoidosta ja kotipalvelusta.

Avoterveydenhuollon palveluita tuotetaan viidellä terveysasemalla (Loimaan pääterveysasema, Hirvikosken terveysasema/Loimaa, Alastaron terveysasema/Loimaa, Mellilän terveysasema/Loimaa, Oripään terveysasema)

Työterveyshuolto on kokonaan ulkoistettu: Attendo, Työterveyshuolto Loimaa.

Erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri.

Ulkopuolisilta palveluntuottajilta hankitaan tarvittaessa mm. ravitsemus-, toiminta-, puhe-, jalka- ja fysioterapeuttien palveluita, sairaanhoitopiirin kilpailutuksen nojalla, mikäli se on mahdollista.

Kiireellinen hoito ja päivystys

Kuntien kiireellisestä sairaanhoidosta vastaa arkisin kello 8-15 Loimaan sosiaali- ja terveysthuolluskeskus. Arkipäivisin päivystys on keskitetty Loimaan pääterveysasemalle.

Arkisin kello 15-08, viikonloppuisin ja arkipäivinä kiireellisen sairaanhoidon palvelut toteuttaa EPLL Tyks Loimaan sairaalan tiloissa.

Suun terveysthuollon kiireellinen hoito järjestetään arkisin kello 8-16 omilla terveysthuollusasemilla. Kaikkina muina aikoina suun terveysthuollon kiireellinen hoito järjestetään Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueellisen hammaslääkäripäivystyksen kautta Turussa.

Sosiaalipäivystyksen järjestää Loimaan kaupunki alueella, joka kattaa Loimaan seutukunnan kunnat (Aura, Pöytyä, Koski TI, Loimaa, Marttila, Oripää). Virka-aikana kukin kunta vastaa kiireellisistä sosiaali-palveluista oman kuntansa alueella

Taudinmääritys

Taudinmääritykseen liittyvät laboratoriopalvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Tyks-Sapa liikelaitoksen TYKSLAB. Radiologiset tutkimukset tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Tyks-Sapa liikelaitoksen Varsinais-Suomen kuvantamiskeskus. Lisäksi tutkimuksia ostetaan ulkopuolisilta palveluntuottajilta (magneettitutkimuksia, RR:n ja EKG:n vuorokausinaihoituksia ja uniapneatutkimuksia, ENMG-tutkimuksia, diabeetikkojen silmänpohjakuvauksia, koululaisten silmäntutkimuksia, sekä sytologisten ja histopatologisten näytteiden tutkimuksia).

Seulonnat

Raskausaikaan liittyvät seulonnat toteutetaan Tyks Loimaan sairaalassa erikoissairanhoidon toimintana. Raskausviikolla 10-14 tehdään varhaisraskauden yleinen ultraäänitutkimus. Kromosomipoikkeavuuksien selvittäminen tehdään ensisijaisesti varhaisraskauden yhdistelmäseulonnan avulla (veriseula raskausviikolla 8-11 ja niskaturvotuksen mittaus yleisen ultraäänitutkimuksen yhteydessä raskausviikolla 10-12). Vaihtoehtoisesti kromosomipoikkeavuuksia selvitetään tekemällä kolmoisveriseulonta raskausviikolla 14 tai 15. Halutessaan pääsevät 40 vuotta täyttäneet ja tätä vanhemmat istukkabiopsiaan / lapsivesitutkimukseen suoraan ilman seulontoja. Vaikeiden rakennepoikkeavuuksien selvittämiseksi tehdään ultraäänitutkimus joko raskausviikolla 18-21 tai raskausviikon 24 jälkeen.

Syövänseulontaa tehdään seuraavasti:

- 50-59 -vuotiaille, 1947 tai sen jälkeen syntyneille naisille mammografiaan perustuva rintasyöpäseulonta 20-26 kuukauden välein
- 30-60 -vuotiaille naisille kohdun kaulanosan syövän seulonta viiden vuoden välein

Tutkimukset hankitaan ostopalveluina ulkopuolisilta palveluntuottajilta.

Lääkehuolto ja tukipalvelut

Lääkehuollosta ja apteekkipalveluista vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Tyks-Sapa liikelaitoksen Varsinais-Suomen lääkehuolto. Hoitotarvikkeista vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin logistiikkakeskus. Lääkehuoltoon ja hoitotarvikkeisiin liittyvistä kuljetus- ja varastointipalveluista (lukuun ottamatta terveysthuolluskeskuksen omaa käsivarastoa) vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri. Se järjestää myös potilasasiainpalvelut. Välinehuollosta vastaa suun terveysthuollon välinehuolto lukuun ottamatta sairaanhoitopiirin Varsinais-Suomen Välinehuolto.

8. MASKU, MYNÄMÄKI, NOUSIAINEN

Maskun, Mynämäen ja Nousiaisten kunnat ovat jäseniä Perusturvakuntayhtymä Akselissa. Kuntayhtymä vastaa kuntien väestön terveysthuollon seurannasta, terveyden edistämisestä (sisältäen terveysthuollon neuvonnan

ja terveystarkastukset), suun terveydenhuollosta, lääkinnällisestä kuntoutuksesta, avosairaanhoidosta, sairaalahoidosta, työterveydenhuollosta, kotisairaanhoidosta, kotisairaalahoidosta, mielenterveystyöstä sekä päihdehuollosta.

Perusturvakuntayhtymä Akseli järjestää terveydenhuollon vastaanottopalveluja Lemun terveystalolla, Maskun terveyskeskuksessa, Mietoisten terveystalolla, Mynämäen terveyskeskuksessa sekä Nousiaisten terveystalolla.

Ympäristöterveydenhuoltopalvelut järjestetään laajemmalla yhteistoiminta-alueella, jossa isäntäkuntana toimii Uusikaupunki. Yhteistoiminta-alueen kuntia ovat Laitila, Kustavi, Masku, Mynämäki, Nousiainen, Pyhärinta, Taivassalo, Uusikaupunki ja Vehmaa.

Erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri.

Kiireellinen hoito ja päivystys

Kuntien kiireellisestä sairaanhoidosta vastaa Perusturvakuntayhtymä Akseli arkisin virka-aikana kello 8-16. Tällöin päivystysvastaanotto toimii sekä Maskun että Mynämäen terveysasemilla. Iltaisin klo 16-22, öisin klo 22-08 sekä viikonloppuisin ja arkipyhinä päivystyspalveluista huolehtii Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Ensihoidon ja päivystyksen liikelaitos Turussa. Välittömästi erikoissairaanhoidon palveluja tarvitsevat potilaat hoidetaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin yksiköissä sovittujen hoitoketjujen mukaisesti.

Suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään Perusturvakuntayhtymä Akselissa arkipäivisin kello 8 -16 päivystävällä vastaanotolla. Päivystysvuoro vaihtuu päivittäin eri hoitoloihin. Muuna aikana päivystys tapahtuu T-sairaalan yhteispäivystyksessä, osoitteessa Savitehtaankatu 1, Turku.

Masku, Mynämäki ja Nousiainen ovat mukana Turun seudun sosiaalipäivystyksessä, johon niiden lisäksi kuuluvat Kaarina, Lieto, Naantali, Raisio, Rusko, Paimio, Sauvo ja Turku. Virka-aikana Perusturvakuntayhtymä Akseli vastaa Maskun, Mynämäen ja Nousiaisten kiireellisistä sosiaalipalveluista.

Taudinmääritys

Taudinmääritykseen liittyvät laboratoriopalvelut Perusturvakuntayhtymä Akseli ostaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Tyks-Sapa liikelaitoksen TYKSLAB:lta ja radiologiset tutkimukset Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Tyks-Sapa liikelaitokselta.

Ostopalveluina hankitaan mm. seuraavia tutkimuksia (unipolygrafia, EEG, ENMG, aivojen TT ja MRI, allergiatestit, gastroskopia, kolonoskopia, mammografia, Holter, rasisergometria, UKG, ultraäänitutkimukset) sekä ravitsemusterapeutin ja erikoislääkäreiden (geriatri, gynekologi, ihotautilääkäri, kardiologi, ortopedi, reumatologi, sisätautilääkäri, urologi, lastenlääkäri) konsultaatioita.

Seulonnat

Raskauden ajan seulontatutkimukset hankitaan ostopalveluina. Varhaisraskauden yleinen ultraäänitutkimus tehdään raskausviikolla 10-14, kromosomipoikkeavuuksien selvittäminen ensisijaisesti varhaisraskauden yhdistelmäseulonnan avulla (veriseula raskausviikolla 8-11 ja niskaturvotuksen mittaus yleisen ultraäänitutkimuksen yhteydessä raskausviikolla 10-12). Vaihtoehtoisesti kolmoisveriseulonta raskausviikolla 15-16. Ultraäänitutkimus vaikeiden rakennepoikkeavuuksien selvittämiseksi tehdään raskausviikolla 18-21 tai raskausviikon 24 jälkeen. 40 vuotta täyttäneet ja vanhemmat pääsevät halutessaan istukkabiopsiaan / lapsivesipunktioon suoraan ilman seulontaa tai he voivat valita sikiöseulonta NIPT:n (veriseula), joka voidaan tehdä raskausviikolta 10 alkaen.

Mammografiaan perustuva rintasyöpäseulonta tehdään 50-68 –vuotiaille naisille kahden vuoden välein. Seulonta hankitaan ostopalveluna.

Kohdun kaulaosan syövän seulonta tehdään 30-60 –vuotiaille naisille viiden vuoden välein. Seulonta hankitaan ostopalveluna.

Lääkehuolto ja tukipalvelut

Lääkehuollosta, apteekkipalveluista, hoitotarvikkeista, kuljetus- ja varastointipalveluista sekä välinehuollosta vastaa Perusturvakuntayhtymä Akseli. Potilasasiamiespalvelut järjestää Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri.

9. NAANTALI

Naantalin kaupungin sosiaali- ja terveysvirasto vastaa väestön terveydentilan seurannasta ja terveyden edistämisestä (sisältäen terveysneuvonnan ja terveystarkastukset), suun terveydenhuollosta, lääkinnällisestä kuntoutuksesta, avosairaanhoidosta, kotisairaanhoidosta ja sairaalahoidosta sekä mielenterveys- ja päihdetyöstä. Päihdetyössä käytetään myös A-klinikkasäätiön palveluita (A-klinikan sivuvastaanotto Naantalissa). Kotisairaalatoiminta suunnitellaan aloitettavaksi syksyllä 2017.

Työterveyshuolto järjestetään kuntayhteistyössä Raision kaupungin kanssa. Ympäristöterveydenhuollon palvelut hankitaan Raision kaupungilta.

Terveydenhoidon vastaanottopalveluita tarjotaan Naantalin terveysaseman lisäksi Rymättylässä, Merimaskussa ja Velkualla. Suun terveydenhuollon palvelut toteutetaan Naantalin ja Rymättylän hammashoitoloissa.

Erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri, erikoislääkäripalveluja ja -tutkimuksia hankitaan myös ostopalveluina yksityissektorilta

Kiireellinen hoito ja päivystys

Kunnan kiireellisestä sairaanhoidosta vastaa arkisin klo 8-20 ja lauantaisin klo 9-14 Naantalin terveyskeskus. Päivystys järjestetään Naantalin terveysasemalla. Muina aikoina kiireellisen sairaanhoidon palvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Ensihoidon ja päivystyksen liikelaitos Turussa. Välittömästi erikoissairaanhoidon palveluja tarvitsevat potilaat hoidetaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin yksiköissä sovittujen hoitoketjujen mukaisesti.

Suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään arkipäivisin kello 8-16 Naantalin hammashoitolassa. Arkipyhinä ja viikonloppuisin suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueellisen hammaslääkäripäivystyksen kautta Turussa.

Naantalin kaupunki on mukana Turun seudun sosiaalipäivystyksessä, jossa mukana ovat sen lisäksi Kaarina, Lieto, Masku, Mynämäki, Nousiainen, Paimio, Sauvo, Raisio, Rusko ja Turku. Virka-aikana kukin kunta vastaa kiireellisistä sosiaalipalveluista oman kuntansa alueella

Taudinmääritys

Taudinmääritykseen liittyvät laboratoriopalvelut tuottaa pääosin terveyskeskuksen oma laboratorio. Osa laboratoriotutkimuksista hankitaan lisäksi Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriltä tai ulkopuolisilta palveluntuottajilta. Röntgentutkimukset tuottaa terveyskeskuksen oma röntgen. Ulkopuolisilta palveluntuottajilta hankitaan lausuntopalvelua sekä mm. MRI, TT- ja KLF-tutkimuksia.

Seulonnat

Raskauden ajan seulontatutkimukset hankitaan ostopalveluina. Varhaisraskauden yleinen ultraäänitutkimus tehdään raskausviikolla 10-14, kromosomipoikkeavuuksien selvittäminen ensisijaisesti varhaisraskauden yhdistelmäseulonnan avulla (veriseula raskausviikolla 8-11 ja niskaturvotuksen mittaus yleisen

ultraäänitutkimuksen yhteydessä raskausviikolla 10-12). Ultraäänitutkimus vaikeiden rakennepoikkeavuuksien selvittämiseksi tehdään raskausviikolla 18-21 tai raskausviikon 24 jälkeen. Yli 40-vuotiailla odottajilla on mahdollisuus kunnan maksamaan lapsivesinäytetutkimukseen tai NIPT tutkimukseen.

Mammografiaan perustuva rintasyöpäseulonta tehdään 50-69 – vuotiaille naisille kahden vuoden välein. Seulonta hankitaan ostopalveluna.

Kohdun kaulaosan syövän seulonta tehdään 30-60 –vuotiaille naisille viiden vuoden välein. Seulonta hankitaan ostopalveluna.

Suolistosyövän seulontatutkimus jatkuu ostopalveluna positiivisen testituloksen saaneiden osalta, uusia seulontoja ei toistaiseksi tehdä.

Lääkehuolto ja tukipalvelut

Lääkehuolto ja apteekkipalvelu ostetaan TYKS-sapa-liikelaitokseen kuuluvalta Varsinais-Suomen lääkehuolloilta. Hoitotarvikkeista vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin logistiikkakeskus. Tarvikejakelu hoidetaan itse. Kuljetus- ja varastointipalvelut sekä välinehuolto hoidetaan omana toimintana. Kaupunki on mukana sairaanhoitopiirin hankintarenkaassa. Potilasasiainpalvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri.

10. PAIMIO JA SAUVO

Paimion kaupunki ja Sauvon kunta ovat jäseniä Paimion-Sauvon kansanterveyskuntayhtymässä. Kuntayhtymä vastaa kuntien väestön terveydentilan seurannasta, terveyden edistämisestä (sisältäen terveysneuvonnan ja terveystarkastukset), suun terveydenhuollosta, lääkinnällisestä kuntoutuksesta, avosairaanhoidosta, sairaalahoidosta, sekä mielenterveystyöstä. Lisäksi kuntayhtymä vastaa päihdetyöstä yhdessä Paimion kaupungin kanssa. Päihdetyössä käytetään myös A-klinikkasäätiön palveluja.

Kunnat järjestävät itse kotisairaanhoitonsa. Kotisairaalahoidoa ostetaan Kotisairaala Luotsi Oy:ltä. Potilasohjaus kotisairaalaan tapahtuu terveyskeskussairaalan kautta.

Työterveyshuolto on ulkoistettu 1.4.2015 alkaen. Palveluntuottajana on Mehiläinen Oy.

Paimion-Sauvon kansanterveyskuntayhtymällä on kaksi terveysasemaa: Paimion pääterveysasema ja Sauvon terveysasema.

Ympäristöterveydenhuollon palvelut järjestetään laajalla yhteistoiminta-alueella, johon kuuluvat Paimion ja Sauvon lisäksi Aura, Kaarina, Kemiönsaari, Koski Tl, Lieto, Loimaa, Marttila, Oripää, Parainen ja Pöytyä. Palvelujen järjestämisestä vastaa Liedon kunta.

Erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri.

Paimion-Sauvon kansanterveyskuntayhtymä järjestää lisäksi omana palvelunaan geriatrian erikoislääkärin ja psykiatrian erikoislääkärin palveluja sekä hankkii ostopalveluina neurologin konsultaatioita (vastaanotto terveyskeskuksessa), jalkojenhoitajan palveluja, lääkinnällisen kuntoutuksen terapioiden sekä suun terveydenhuollon erikoishammaslääkäripalveluita. Paimion kaupunki ja Sauvon kunta hankkivat lisäksi erikoissairaanhoidosta määrättyjä terapioiden sekä erikoislääkärikonsultaatioita ulkopuolisilta palveluntuottajilta. Lasten toimintaterapian arviointeja ostetaan MLL:n lasten- ja nuorten kuntoutussäätiöltä.

Kiireellinen hoito ja päivystys

Kuntien kiireellisestä sairaanhoidosta vastaa arkinen kello 8-16 Paimion-Sauvon kansanterveyskuntayhtymä. Päivystysvastaanotto järjestetään Paimion pääterveysasemalla. Arkipäivinä kello 16 - 08 sekä viikonloppuisin ja arkipyhinä kiireellisen sairaanhoidon palvelut mukaan lukien suun terveydenhuollon palvelut, toteuttaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Ensihoidon ja päivystyksen liikelaitos Turussa. Välittömästi erikoissairaanhoidon palveluja tarvitsevat potilaat ja kiireellistä kuvantamista tarvitsevat potilaat

hoidetaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin yksiköissä sovittujen hoitoketjujen mukaisesti myös arkisin klo 8-16.

Paimion kaupunki ja Sauvon kunta ovat mukana Turun seudun sosiaalipäivystyksessä, johon niiden lisäksi kuuluvat Kaarina, Lieto, Masku, Mynämäki, Naantali, Nousiainen, Raisio, Rusko ja Turku. Virka-aikana kukin kunta vastaa kiireellisistä sosiaalipalveluista oman kuntansa alueella

Taudinmääritys

Taudinmääritykseen liittyvät laboratorion palvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin Tyks-Sapa liikelaitoksen TYKSLAB. Radiologiset tutkimukset järjestää Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin Tyks-Sapa liikelaitoksen Varsinais-Suomen kuvantamiskeskus Turussa ja Salossa. EKG:t tallennetaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin Muse-järjestelmään.

Ostopalveluina hankitaan ulkopuolisilta palveluntuottajilta erikoislääkärikonsultaatioita ja erikoissairaanhoitotasoisia tutkimuksia (sisätautilääkäri, reumatologi, kirurgi, plastiikkakirurgi, korva-nenä-kurkkutautien lääkäri, pediatri, silmälääkäri, fysiatri, geriatri, endokrinologi, urologi, prostatan ultraäänitutkimus, kardiologi, gastroenterologi, ortopedi, verisuonikirurgi, neurologi, lastenneurologi, psykiatri, magneettikuvaus, neurokirurgi, nefrologi ja käsikirurgi, verisuonten UÄ, tietokonetomografia, sydämen UÄ, EKG ja RR, EEG ja ENMG, colonoskopia ja gastroskopia, gynekologin konsultaatio ja ultraäänitutkimus). Paimion-Sauvon kansanterveyskuntayhtymä tuottaa itse gastroskopiat ja osan colonoskoppioista Sauvon terveysasemalla.

Diabeetikkojen silmänpohjakuvaukset ostetaan Medbitin kuvauspalveluna ja kuvat tallennetaan sairaanhoitopiiriin Medimaker arkistoon

Seulonnat

Raskauden ajan seulontatutkimuksista tuottaa TYKS varhaisraskauden yleisen ultraäänitutkimuksen ja sikiöseulonnat (yhdistelmäseula tai veriseulonta) sekä rakenneultraäänitutkimuksen. Raskausaikaan liittyviä laboratoriotutkimuksia hankitaan osaksi ulkopuolisilta palveluntuottajilta.

Syövänseulontaa tehdään ostopalveluna ulkopuolisilta palveluntuottajilta seuraavasti:

- Mammografiaan perustuva rintasyöpäseulonta 50 – 69 –vuotiaille naisille Toteuttaa Suomen TerveystaloTurussa
- Kohdun kaulaosan syövän seulonta 25-60 –vuotiaille naisille viiden vuoden välein. Näytteiden oton toteuttaa TYKSLab Paimion terveysaseman tiloissa. Näytteet tutkii Lounais-Suomen Patologian laboratorio
- Suolistosyöpäseulonnat aloitettiin vuonna 2014. Vuosina 2014 -2015 seulottiin n. 15 % vuosina 1950 – 1955 syntyneistä. Tutkimustulosten perusteella STM:n seulontatyöryhmä on katsonut, että suolistosyövän seulontaa voi jatkaa jo vähintään kerran kutsuttujen parissa seulontaprotokollan mukaisesti. Seulontaa ei enää laajenneta. Seulonnan toteuttaa Pirkanmaan syöpäyhdistys

Lääkehuolto ja tukipalvelut

Lääkehuollosta ja apteekkipalveluista vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin Tyks-Sapa liikelaitoksen Varsinais-Suomen lääkehuolto. Hoitotarvikkeista sekä kuljetus- ja varastointipalveluista vastaan myös Tyks-Sapa liikelaitos. Välinehuollon ja potilasasiamiespalvelut järjestää Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri. Apuvälinepalveluista vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri.

Taloushallinnon ja palkkahallinnon palvelut ostetaan Paimion kaupungilta.

Laitoshuollon, välinehuollon ja ravintohuollon palvelut ostetaan Arkea Oy:ltä

Tietohallinnon Kantapalveluihin liittyvät liittyntäpistepalvelut ja potilastietojärjestelmään liittyvät palvelimien käyttöpalvelu ostetaan Medbit Oy:ltä, potilasjärjestelmän (Effic) ylläpito Tieto Oyj:ltä. Muut tietohallinnon infran ylläpitoon liittyvät palvelut ostetaan Paimion kaupungilta.

11. PARAINEN

Paraisten terveyskeskus vastaa väestön terveydentilan seurannasta, terveyden edistämisestä (sisältäen terveysneuvonnan ja terveystarkastukset), suun terveydenhuollosta, lääkinnällisestä kuntoutuksesta, työterveyshuollosta, avosairaanhoidosta, sairaalahoidosta sekä mielenterveys- ja päihdetyöstä. Kotisairaanhoidon järjestää Paraisten vanhuspalvelut. Kaupungissa on kotisairaala.

Ympäristöterveydenhuollon palvelut järjestetään laajemmalla yhteistoiminta-alueella. Yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Paraisten lisäksi Aura, Kaarina, Kemiönsaari, Koski TI, Lieto, Loimaa, Marttila, Oripää, Paimio, Pöytyä ja Sauvo. Palvelujen järjestämisestä vastaa Liedon kunta.

Terveydenhoidon vastaanottopalveluita tarjotaan Paraisten, Nauvon, Korppoon, Houtskarlin ja Iniön terveysasemilla.

Erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri.

Paraisten terveyskeskus hankkii ulkopuolisilta palveluntuottajilta ihotautien, neurologian, ja sisätautialuekärin konsultaatioita sekä kuvantamistutkimuksia

Kiireellinen hoito ja päivystys

Kunnan kiireellisestä sairaanhoidosta vastaa arkisin kello 08-16 Paraisten terveyskeskus. Muina aikoina kiireellisen sairaanhoidon palvelut toteuttaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Ensihoidon ja päivystyksen liikelaitos Turussa. Välittömästi erikoissairaanhoidon palveluja tarvitsevat potilaat hoidetaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin yksiköissä sovittujen hoitoketjujen mukaisesti.

Suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään arkipäivisin Paraisten terveysaseman hammashoitolassa. Arkipäivinä ja viikonloppuisin suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueellisen hammaslääkäripäivystyksen kautta Turussa.

Sosiaalipäivystyspalvelut Paraisten kaupunki hankki ulkopuoliselta palveluntuottajalta.

Taudinmääritys

Taudinmääritykseen liittyvät laboratoriopalvelut tuottaa Paraisten terveyskeskuksen oma laboratorio. Osa laboratoriotutkimuksista hankitaan lisäksi Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriltä. Radiologiset tutkimukset järjestää Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Tyks-Sapa liikelaitoksen Varsinais-Suomen kuvantamiskeskus.

Seulonnat

Raskausajan tutkimukset (varhaisraskauden yleinen ultraäänitutkimus, kromosomipoikkeavuuksien selvittäminen, ultraäänitutkimus vaikeiden rakennepoikkeavuuksien selvittämiseksi) hankitaan ulkopuoliselta palveluntuottajalta.

Mammografiaseulonta järjestetään 50-69-vuotiaille, 1947 tai sen jälkeen syntyneille naisille 20-26 kuukauden välein.

Kohdunkaulansyövän varhaistoteamiseksi tehdään Papa-irtosolututkimus 30-60 -vuotiaalle naisille viiden vuoden välein.

Lisäksi seulontoina tehdään suolistosyövän seulontatutkimuksia.

Seulonnat hankitaan ulkopuolisilta palveluntuottajilta.

Lääkehuolto ja tukipalvelut

Lääkehuollosta ja apteekkipalveluista vastaa Paraisten terveyskeskuksen oma apteekki. Hoitotarvikkeista vastaa Tyks-Sapa liikelaitos, jakelusta vastaa Paraisten terveyskeskus. Kuljetus- ja varastointipalvelut sekä välinehuolto hoidetaan omana toimintana. Potilasasiainpalvelut hankitaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriltä.

12. RAISIO JA RUSKO

Raisio vastaa Ruskon sosiaali- ja terveydenhuollosta isäntäkuntana perustuen Raision ja Ruskon yhteistoimintasopimukseen. Raision sosiaali- ja terveyskeskus vastaa Raision kaupungin sekä Ruskon kunnan väestön terveydentilan seurannasta, terveyden edistämisestä (sisältäen terveysneuvonnan ja terveystarvikkeet), työterveyshuollosta, avosairaanhoidosta, kotisairaanhoidosta, kotisairaalahoidosta ja sairaalahoidosta. Raision kaupunki järjestää myös kuntien suun terveydenhuollon sekä lääkinnällisen kuntoutuksen. Suun terveydenhuollossa ja lääkinnällisessä kuntoutuksessa käytetään oman tuotannon lisäksi myös ostopalveluja.

Mielenterveys- ja päihdepalveluiden järjestämisestä vastaa Raision kaupungin päihde- ja mielenterveysyksikkö. Mielenterveystyössä käytetään lisäksi Lounais-Suomen Mielenterveysseuran Turun Kriisikeskuksen järjestämää tukihenkilötoimintaa mielenterveyskuntoutujille sekä lyhytaikaista kriisihoitoa akuutissa kriisissä oleville raisiolaisille ja ruskolaisille. Päihdetyössä käytetään A-klinikkasäätiön Länsi-Suomen palvelualueen palveluita: Salon selviämisen- ja katkaisuhuoltoasemaa, Turun katkaisuhuoltoasemaa ja Turun Nuorisotasemaa sekä erityistapauksissa jonkin verran Turun A-klinikkaa. Laitosmuotoista päihdekuntoutusta hankitaan useilta eri järjestäjätahoilta asiakaan tarpeiden mukaan.

Ympäristöterveydenhuollon palvelut järjestää Raision kaupunki.

Terveydenhoidon vastaanottopalveluita tuotetaan Raision terveysasemalla, Ruskon terveysasemalla sekä Vahdon (Rusko) terveysasemalla. Suun terveydenhoidon palveluita tuotetaan Raisiossa Terveystisteyksen ja Ihalan hammashoitoloissa sekä Ruskon hammashoitolassa.

Erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri.

Ulkopuolisilta palveluntuottajilta hankitaan eri alojen erikoislääkäreiden ostopalveluita, jalkojenhoitopalveluja, fysio-, puhe- ja toimintaterapiapalveluja sekä psykologin palveluja.

Raision kaupunki hankkii kuntalaisilleen myös laitospäivystys- ja sopeutumisvalmennus- sekä psykoterapiapalveluja (lyhytterapiaa järjestetään myös kaupungin omana toimintana).

Kiireellinen hoito ja päivystys

Kuntien kiireellisestä sairaanhoidosta vastaa kello 8-16 Raision sosiaali- ja terveyskeskus. Virka-ajan ulkopuolella kiireellisen sairaanhoidon palvelut toteuttaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Ensihoidon ja päivystyksen liikelaitos Turussa. Välittömästi erikoissairaanhoidon palveluja tarvitsevat potilaat hoidetaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin yksiköissä sovittujen hoitoketjujen mukaisesti.

Suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään arkipäivisin hammashoitoloissa. Virka-ajan ulkopuolinen suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueellisen hammaslääkäripäivystyksen kautta Turussa.

Raision kaupunki ja Ruskon kunta ovat mukana alueellisessa sosiaalipäivystyksessä. Virka-aikana kukin kunta vastaa kiireellisistä sosiaalipalveluista oman kuntansa alueella

Taudinmääritys

Taudinmääritykseen liittyvät laboratoriopalvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Tyks-Sapa liikelaitoksen TYKSLAB.

Radiologiset tutkimukset järjestää Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Tyks-Sapa liikelaitoksen Varsinais-Suomen kuvantamiskeskus. MRI-kuvia hankitaan ostopalveluna. Suun terveydenhuollossa tuotetaan vastaanotolla tarvittavat pienet kuvat omana toimintana. Muut tuottaa Tyks-Sapa. Ostopalveluna voidaan tilata kartiokeilakuvia ulkopuoliselta palveluntuottajalta.

Seulonnat

Raskauden ajan seulontatutkimuksina tehdään yleinen ultraäänitutkimus raskausviikoilla 10-14 sekä vaikeiden rakennepoikkeavuuksien selvittämiseksi ultraäänitutkimus raskausviikoilla 18-21 tai raskausviikon 24 jälkeen.

Kromosomipoikkeavuuksien selvittäminen toteutetaan ensisijaisesti varhaisraskauden yhdistelmäseulonnan avulla (veriseula raskausviikolla 8-11 ja niskaturvotuksen mittaaminen yleisen ultraäänitutkimuksen yhteydessä raskausviikolla 10-12). Vaihtoehtoisesti kolmoisveriseulonta raskausviikolla 14 tai 15 (jos vastaus positiivinen saa lapsivesipunktion). 35 vuotta täyttäneet ja vanhemmat pääsevät halutessaan istukkabiopsiaan/lapsivesipunktioon suoraan ilman seulontoja.

Kohdun kaulaosan syövän seulonta tehdään 30-60 –vuotiaille naisille viiden vuoden välein. Asukkailla maksuttomat mammografiaseulonnat toteutetaan 50-69 –vuotiaille naisille kahden vuoden välein.

Seulontatutkimukset hankitaan ulkopuolisilta palveluntuottajilta.

Lääkehuolto ja tukipalvelut

Lääkehuollosta ja apteekkipalveluista vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Tyks-Sapa liikelaitoksen Varsinais-Suomen lääkehuolto. Suun terveydenhuollon tarpeisiin hankitaan joitakin lääkkeitä suoraan apteekista. Hoitotarvikkeista vastaa Tyks-Sapa liikelaitos. Raision kaupungin kuntoutuspalvelujen osalta hoitotarvikkeita hankitaan myös yksityisiltä palveluntuottajilta.

Raision kaupungin kuljetuspalvelut tuottaa kaupunki osittain itse, osittain niitä hankitaan ostopalveluina.

Välinehuollosta vastaa Raision kaupungin suun terveydenhuollon välinehuolto (Terveysristeyksen hammashoitola). Raision kaupungin kuntoutuspalvelujen välinehuolto järjestetään osin omana toimintana, osin ostopalveluna yksityisiltä palveluntuottajilta. Apuvälinepalvelut järjestetään Raisiossa kaupungin omana toimintana. Ruskolla apuvälinepalvelut järjestää Tyks. Potilasasiain palvelut hankitaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriltä.

13. SALO

Terveysthuolto- ja tukipalvelut

Kaupungin oma terveyskeskus vastaa Salon väestön terveydentilan seurannasta, terveyden edistämisestä (sisältäen terveysneuvonnan, lastenneuvolan, kouluterveydenhuollon ja terveystarkastukset), suun terveydenhuollosta, lääkinnällisestä kuntoutuksesta, työterveyshuollosta, avosairaanhoidosta, kotisairaalahoitosta ja sairaalahoitosta sekä mielenterveys- ja päihdetyöstä.

Kotisairaanhoidon järjestää Salon kaupungin vanhuspalvelut.

Ympäristöterveydenhuollosta vastaa Salon kaupungin lupa- ja valvontaosasto.

Terveysthuollon vastaanottopalveluita tarjoavat pääterveysaseman lisäksi Läntinen terveysasema sekä Halikon, Kiikalan, Kiskon, Kuusjoen, Perniön ja Suomusjärven terveysasemat.

Suun terveydenhuoltoa järjestetään terveyskeskuksen 7 hammashoitolassa (Halikko, Kuusjoki, Läntinen terveysasema, Moisio, Ollikkala, Pääterveysasema, Suomusjärvi).

Erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri.

Kiireellinen hoito ja päivystys

Kaupungin kiireellisestä sairaanhoidosta vastaa Salon terveyskeskus. Arkipäivisin (ma-to klo 8-16, pe 8-15) kiireellistä hoitoa vaativat potilaat hoidetaan ensisijaisesti alueellisella terveysasemalla ajanvarauksella ja virka-ajan ulkopuolella yhteispäivystyspisteessä Salon sairaalan ensiapupoliklinikalla (Salon terveyskeskuksen perusterveydenhuolto päivystää maanantaista torstaihin klo 16-24, perjantaisin klo 15-24 ja lauantaisin, sunnuntaisin ja arkipäivinä klo 9.30-21. Muina aikoina päivystyksestä huolehtii EPLL-liikelaitos.)

Välittömästi erikoissairaanhoidon palveluja tarvitsevat potilaat hoidetaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin yksiköissä sovittujen hoitoketjujen mukaisesti.

Suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään arkipäivisin hammashoitoloissa. Viikonloppujen ja arkipäivien päivystys järjestetään Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueellisen hammaslääkäripäivystyksen kautta Turussa.

Salon kaupunki vastaa Salon seudun sosiaalipäivystyksestä, joka tuottaa palvelun Salon ja Someron kaupungeille.

Taudinmääritys

Taudinmääritykseen liittyvät laboratoripalvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Tyks-Sapa liikelaitoksen TYKSLAB. Radiologiset tutkimukset järjestää Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Tyks-Sapa liikelaitos, ensisijaisesti Salon toimipiste.

Ulkopuolisilta palveluntuottajilta hankitaan seuraavia tutkimuksia: Äitiysneuvola/veriryhmämääritys, tarttuvat taudit, mammografia, uniapnea, magneettikuvaus, ENMG.

Seulonnat

Raskauden ajan sikiöseulonnoissa noudatetaan valtakunnallista seulontaohjetta. Ultraääniseulonnat tehdään Salon sairaalan äitiyspoliklinikalla.

Kohdunkaulan syövän seulonnan näytteenotto toteutetaan oman neuvolahenkilöstön toimesta. Näytteiden tutkimuksen tekee ulkopuolinen palveluntuottaja. Terveyskeskus huolehtii tarvittaessa ohjauksesta jatkoselvittelyyn.

Mammografiatutkimukset hankintaan ulkopuolelta ostopalvelusopimuksella, joka sisältää myös jatkotutkimusten ohjelmoinnin. Seulonta kattaa kaikki asetuksen mukaiset ikäluokat.

Lääkehoito ja tukipalvelut

Lääkehuollosta ja apteekkipalveluista vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Tyks-Sapa liikelaitoksen Varsinais-Suomen lääkehooltoon kuuluva Salon aluesairaalan lääkekeskus. Kuljetus- ja varastointipalveluja hoitaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin logistiikkakeskus. Lisäksi käytetään Salon kaupungin omia palveluja.

Välinehuollosta Salon sairaalassa vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri. Osa välinehuollosta toteutetaan omana toimintana.

Potilasasiamiespalvelut järjestää Salon terveyskeskus.

14. SOMERO

Someron kaupunki vastaa väestön terveydentilan seurannasta, terveyden edistämisestä (sisältäen terveysneuvonnan ja terveystarkastukset), suun terveydenhuollosta, lääkinnällisestä kuntoutuksesta, työterveyshuollosta, kotisairaanhoidosta, avosairaanhoidosta, sairaalahoidosta sekä mielenterveys- ja päihde-työstä. A-klinikkapalvelut hankitaan Salon A-klinikalta. Kotisairaalahoitoa kaupungissa ei ole.

Vastaanottopalvelut järjestetään Someron terveyskeskuksessa ja hammashoitolassa.

Ympäristöterveydenhuollon palvelut Someron kaupunki hankki Forssan seudun terveydenhuollon kuntayhtymältä.

Erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri. Lisäksi erikoissairaanhoidon palveluita hankitaan Forssan sairaalasta, joka on osa Forssan seudun terveydenhuollon kuntayhtymää.

Kiireellinen hoito ja päivystys

Kiireellisestä sairaanhoidosta vastaa arkisin kello 8-19 (perjantaisin 8-18) Someron terveyskeskus. Arkisin kello 19-08, viikonloppuisin (perjantai kello 18 – maanantai 08) ja arkipäivinä kiireellisen sairaanhoidon palvelut toteuttaa Forssan sairaala. Välittömästi erikoissairaanhoidon palveluja tarvitsevat potilaat hoitetaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin yksiköissä sovittujen hoitoketjujen mukaisesti.

Suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään arkipäivisin Someron hammashoitolassa. Viikonloppujen ja arkipäivien päivystys järjestetään Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueellisen hammaslääkäripäivystyksen kautta Turussa.

Sosiaalipäivystys hankitaan Salon kaupungilta, joka ylläpitää Salon seudun sosiaalipäivystystä.

Taudinmääritys

Taudinmääritykseen liittyvät laboratoriopalvelut tuottaa Someron terveyskeskuksen oma laboratorio.

Radiologiset tutkimukset järjestää Someron terveyskeskuksen röntgen. Röntgenkuvien tutkimus tehdään Forssan sairaalassa. Forssan sairaala tuottaa terveyskeskukselle myös MRI-, ja ultraäänikuvantamisia sekä hermoratitutkimuksia.

Seulonnat

Mammografiaan perustuva rintasyöpäseulonta tehdään maksuttomana 50-, 52-, 54-, 56-, 58-, 60-, 62-, ja 64-vuotiaille. Maksullisena seulonta tehdään 66- ja 68-vuotiaille.

Papa-seulonta järjestetään 30-60-vuotiaille viiden vuoden välein.

Diabeetikkojen silmänpohjakuvaukset järjestetään kaikille diabeetikoille 2 kertaa vuodessa järjestettävien kuvauspäivien aikana. Kuvaustiheys ohjautuu löydöksen ja/tai oireiden perusteella.

Papa-seulan ottaa Someron terveyskeskuksen terveydenhoitaja. Muut seulonnat järjestetään ostopalveluna.

Lääkehuolto ja tukipalvelut

Lääkehuollosta ja apteekkipalveluista vastaa Forssan kuntayhtymän apteekki. Hoitotarvikkeista vastaa Tyks-Sapa liikelaitos, jakelusta vastaa Someron terveyskeskus.

Potilasasiamiespalvelut järjestää Someron terveyskeskus.

15. TURKU

Terveydenhuoltopalvelut

Turun kaupunki vastaa väestön terveydentilan seurannasta, terveyden edistämisestä (sisältäen terveysneuvonnan ja terveystarkastukset), suun terveydenhuollosta, lääkinällisestä kuntoutuksesta, ympäristöterveydenhuollosta, avosairaanhoidosta, kotisairaanhoidosta, kotisairaalahoidosta, sairaalahoidosta sekä mielenterveys- ja päihdetyöstä.

Kaupunki vastaa myös työterveyshuollon järjestämisestä. Työterveyshuoltoa tarjoavat myös yksityiset työterveyshuoltoyksiköt.

Terveydenhoidon vastaanottopalveluita tarjotaan terveysasemilla keskustassa (Keskustan terveysasema), Mäntymäessä (Mäntymäen terveysasemat 1 ja 2) sekä Runosmäessä, Kirkkotiellä, Varissuolla ja Pansiossa. Ruotsinkielisiä asukkaita palvelee Mäntymäen terveysasemalla 2. Terveysasemilla on myös 2 lähipalvelupistettä: Mullintie ja Maaria.

Suun terveydenhuollon asiakkaita palvelee keskushammashoitolan lisäksi Jäkärän, Käsityöläiskadun, Moikoisten, Mullintien, Pansion, Pääskyvuoren, Suikkilan, Varissuon, Kirkkotien ja Runosmäen hammashoitoloissa sekä Dentaliassa.

Erikoishammaslääkäripalveluita (protetiikka, hammaskirurgia) tuotetaan sekä itse että hankitaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriltä.

Ulkomaalaistoimisto huolehtii sosiaali- ja terveyspalveluista maahanmuuttajille ja inkeriläisille paluumuuttajille noin kolmen vuoden ajan. Tartuntatautien valvonta toteuttaa elintarviketyöntekijöiden salmonellatarkastuksia, tuberkuloosille altistuneiden tutkimuksia, ruokamyrkytysten selvityksiä sekä sukupuoli- ja veriteitse leviävillä taudeilla altistuneiden seulontoja ja neuvontaa. Matkailijoiden rokotusneuvonta tarjoaa ohjeita rokotusten ja malariaprofylaksian suhteen. Terveysneuvontapiste Milli tarjoaa neuvontaa ja ruiskujenvaihtopalvelua suonensisäisiä huumeita käyttäville Turun ja lähikuntien asukkaille.

Erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri, jonka lisäksi Turku järjestää itse joitakin erikoissairaanhoidon palveluja kaupunginsairaalaissa sekä poliklinikoilla.

Kiireellinen hoito ja päivystys

Perustasolla hoidettavasta kiireellisestä sairaanhoidosta vastaa arkisin klo 8–16 Turun kaupunki potilaan omalla terveysasemalla. Tapaturmat ja ambulanssikuntoiset potilaat hoitaa virka-aikana Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Ensihoidon ja päivystyksen liikelaitos Turussa. Arkisin klo 16–08, viikonloppuisin ja arkipyhinä kiireellisen sairaanhoidon palvelut toteuttaa Ensihoidon ja päivystyksen liikelaitos Turussa. Välittömästi erikoissairaanhoidon palveluja tarvitsevat potilaat hoidetaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin yksiköissä sovittujen hoitoketjujen mukaisesti.

Suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään arkipäivisin klo 8–16 hammashoitoloissa sekä Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueellisen hammaslääkäripäivystyksen kautta klo 16–21 arkipäivisin. Viikonloppujen, arkipyhien sekä yöaikainen päivystys järjestetään Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueellisen hammaslääkäripäivystyksen kautta Turussa.

Sosiaalipäivystys järjestetään Turun seudun sosiaalipäivystyksenä, johon kuuluvat Turun kaupungin lisäksi Kaarina, Lieto, Masku, Mynämäki, Naantali, Nousiainen, Paimio, Sauvo, Raisio ja Rusko.

Taudinmääritys

Taudinmääritykseen liittyvät laboratoriopalvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Tyks-Sapa liikelaitoksen TYKSLAB. Radiologiset tutkimukset järjestää Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Tyks-Sapa liikelaitoksen Varsinais-Suomen kuvantamiskeskus. Tyks-Sapa liikelaitos vastaa myös kudoksenäytteiden (PAD) analyysistä sekä sytologisten ja histopatologisten näytteiden tutkimuksista.

Turun kaupunginsairaala tuottaa verenpaineen ja EKG:n vuorokausinahoitukset. Avoterveydenhuollon lähettämät ENMG-tutkimukset hankitaan ulkopuoliselta palveluntuottajalta.

Seulonnat

Turun kaupunki järjestää raskauden ajan seulontatutkimukset omana toimintanaan. Varhaisraskauden yleinen ultraäänitutkimus tehdään raskausviikolla 10+0–14+6, kromosomipoikkeavuuksien selvittäminen ensisijaisesti varhaisraskauden yhdistelmäseulonnan avulla (veriseula raskausviikolla 9+0–11+6 ja niskaturvotuksen mittaus ultraäänitutkimuksen yhteydessä raskausviikolla 11+0–13+6). Vaihtoehtoisesti Trisomia2 raskausviikolla 15+0–16+6. Ultraäänitutkimus rakennepoikkeavuuksien selvittämiseksi tehdään raskausviikolla 18–21 (käytännössä aika pyritään antamaan näkyvyyden vuoksi 20+3–21+4) tai raskausviikon 24 jälkeen.

Mammografiaan perustuva rintasyöpäseulonta tehdään 50–59 –vuotiaille, 1947 tai sen jälkeen syntyneille naisille 20–26 kuukauden välein. Seulonta hankitaan ostopalveluna.

Kohdun kaulaosan syövän seulonta tehdään 30–60 –vuotiaille naisille viiden vuoden välein. Seulonta hankitaan ostopalveluna.

Lääkehuolto ja tukipalvelut

Lääkehuollosta ja apteekkipalveluista vastaa Turun kaupunginsairaalan sairaala-apteekki. Hoitotarvikkeista vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri. Välinehuoltoa järjestävät sekä Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri että Turun kaupunki omana toimintanaan. Potilasasiamespalveluista vastaa Turun kaupungin hyvinvointitoimiala.

Kunta	Sote-nettokustannukset/asukas	Sote-nettokustannukset
Aura	2881	11 472 142
Kaarina	2878	92 521 944
Kemiönsaari	3701	25 696 043
Koski Tl	3282	8 001 516
Kustavi	4513	4 025 596
Laitila	3340	28 530 280
Lieto	2703	46 602 423
Loimaa	3797	63 056 779
Marttila	3447	7 135 290
Masku	2722	26 585 774
Mynämäki	3462	27 408 654
Naantali	2910	54 914 610
Nousiainen	2788	13 505 072
Oripää	3466	4 911 322
Paimio	2899	30 810 572
Parainen	3238	50 169 572
Pyhäranta	3115	6 653 640
Pöytyä	3437	29 623 503
Raisio	3016	73 502 936
Rusko	2444	14 773 980
Salo	3242	175 839 596
Sauvo	3137	9 407 863
Somero	3316	30 417 668
Taivassalo	3534	5 813 430
Tarvasjoki	2942	5 789 856
Turku	3330	612 133 920
Uusikaupunki	3644	56 726 148
Vehmaa	3882	9 079 998
KA/Yhteensä	3232	1 525 110 127

Kuntakohtaiset sosiaali- ja terveydenhuollon nettokustannukset vuonna 2014 (THL)

ESITYS FYSIOTERAPIAN TOIMINTAPERIAATTEIKSI

1. Lääkinnällisen kuntoutuksen perusteet

Lääkinnällinen kuntoutus on lakisääteistä. Terveysturvalain 29 §:n mukaan kunnan on järjestettävä potilaan sairaanhoitoon liittyvä lääkinnällinen kuntoutus. Lääkinnälliseen kuntoutukseen kuuluu:

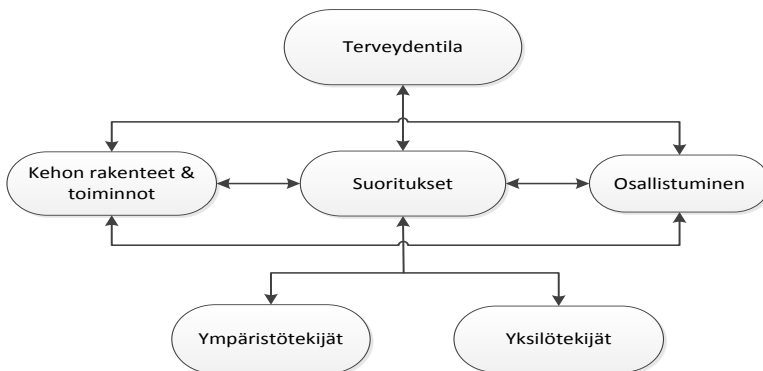
- 1) kuntoutusneuvonta ja kuntoutusohjaus;
- 2) potilaan toiminta- ja työkyvyn sekä kuntoutustarpeen arviointi;
- 3) kuntoutustutkimus, jonka avulla selvitetään potilaan kuntoutusmahdollisuuksia;
- 4) toimintakyvyn parantamiseen ja ylläpitämiseen tähtäävät terapiat sekä muut tarvittavat kuntoutumista edistävät toimenpiteet;
- 5) apuvälinepalvelut;
- 6) sopeutumisvalmennus;
- 7) 1–6 kohdassa tarkoitetuista tarpeellisista toimenpiteistä koostuvat kuntoutusjaksot laitospotilaan- tai avohoidossa.

Kunta vastaa potilaan lääkitäntällisen kuntoutuksen suunnittelusta siten, että kuntoutus muodostaa yhdessä tarpeenmukaisen hoidon kanssa toiminnallisen kokonaisuuden. Lääkitäntällisen kuntoutuksen tarve, tavoitteet ja sisältö on määriteltävä kirjallisessa yksilöllisessä kuntoutussuunnitelmassa. Kunta vastaa lisäksi kuntoutuspalvelun ohjauksesta ja seurannasta sekä nimeää potilaalle tarvittaessa kuntoutuksen yhdyshenkilön.

2. Kuntoutuksen tarve on yksilöllistä

Terapian tarpeen arvioinnissa tulee huomioida kokonaisvaltainen toimintakyky (ICF ajattelu) ja mahdollisuudet vaikuttaa toimintakykyyn terapian keinoin. Terapiaan lähettämisessä, suunnittelussa, toteutuksessa ja seurannassa tulee arvioida terapian vaikuttavuutta ja saavutettavissa olevaa terveyshyötyä perustuen tutkimustietoon (esim. Käypähoitosuositus) ja tai hyvään kokemukseräiseen tietoon (Terveysturvalaki 8§). Toimintakyvyn arvioimisesta tulee sopia yhtenäinen käytäntö ja menetelmät.

ICF – luokituksen osa-alueiden vuorovaikutussuhteet

Organisaatiossa/toimintayksikössä tulee olla tarvittaessa mahdollisuus moniammatilliseen yhteistyöhön kuntoutussuunnitelman laatimisessa yhdessä potilaan ja hänen lähipiirinsä kanssa. Moniammatillinen kuntoutustiimi (lääkäri, hoitajat, fysioterapeutti, sosiaalityöntekijä, toimintaterapeutti ym.) yhdessä potilaan ja omaisten kanssa suunnittelee kuntoutuksen, asettaa tavoitteet potilaan voimavarojen mukaan sekä seuraa suunnitelman toteutumista. Potilaan toimintakykyä arvioidaan määräajoin. Toimintakykyä arvioidaan erilaisilla mittareilla, esim. TOIMIA tietokannan mittareilla.

Kuntoutuja on aktiivinen toimija ja yksilö, jonka osallisuudella on keskeinen merkitys fysioterapiaprosessissa. Kuntoutusta on kaikki potilaan päivittäisiä toimintoja tukevat toimet, kuten wc-käyntien, istumisen ja liikkumisen avustaminen. Moniammatillinen henkilökunta ohjaa potilasta ja omaisia kuntoutusprosessin aikana. Potilaan kokonaistilanne ja muut sairaudet selvitetään ja pyritään optimaalisesti hoitamaan kuntoutuksen aikana.

Kuntoutuminen suunnitellaan yksilöllisen arvion mukaan. Keskeistä on potilaan aktiivinen rooli omien voimavarojensa ja mahdollisuuksiensa mukaan. Potilaalla tulee olla motivaatiota oman terveytensä ja toimintakykynsä edistämiseksi ammattilaisen tuella. Fysioterapeuttien osaamista potilaan oman aktiivisen roolin (tai omahoidon) valmiuksien tukemiseksi ja tietoa motivoivista menetelmistä tulee lisätä. Tietoa ja osaamista toimintakyvyn kokonaisvaltaisesta/bio-psykososiaalisesta näkökulmasta tulee lisätä (ICF- ajattelu).

Palveluvalikoimaan ei kuitenkaan kuulu sellainen kuntoutus, johon sisältyy saavutettavan terveyshyödyn kannalta kohtuuttoman suuri riski potilaan hengelle tai terveydelle tai jonka vaikuttavuus on vähäinen ja jonka aiheuttamat kustannukset ovat kohtuuttomat saavutettavissa olevaan terveyshyötyyn ja hoidolliseen arvoon nähden (Terveydenhuoltolaki 7a §).

Fysioterapiapalveluja järjestettäessä tulee huomioida voimavarojen tehokas kohdentaminen. Palveluja tai toimintatapoja, joissa voimavarojen kohdentaminen on tehokasta, ovat fysioterapeuttin suoravastaanotto, lähetteetön fysioterapia, ryhmävastaanotot ja sähköinen asiointi. Tällöin potilas saa avun silloin, kun sitä tarvitsee. Voimavarojen tehokkaassa kohdentamisessa huomioidaan potilaan motivaatio sekä fysioterapiapalvelujen vaikutus toimintakykyyn. Erilaisilla fysioterapian toimintatavoilla saadaan kysyntä ja tarjonta tasapainoon.

Terveysneuvonta on sisällytettävä kaikkiin terveydenhuollon palveluihin (Terveydenhuoltolaki 13§). Fysioterapeuttisella ohjauksella ja neuvonnalla pyritään edistämään terveyttä ja toimintakykyä tuottavia muutoksia tai ehkäisemään toimintarajoitteiden aiheuttamia muutoksia. Toiminnan päämääränä on ihmisen terveydelle ja toimintakyvylle myönteisten asioiden tukeminen. Fysioterapeutti osallistaa potilaansa fysioterapian tavoitteiden asettamiseksi ja tukee potilaan voimavaroja tavoitteiden saavuttamiseksi. Potilasta kannustetaan ottamaan vastuuta omasta terveydestään ja toimintakyvystään ja häntä tuetaan tunnistamaan sekä suuntaamaan voimavarojaan toimintakyvyn rajoitteiden hallitsemiseksi.

3. Kuntoutukseen pääsyn kiireellisyyden arviointiperusteet

Suurin osa alla olevista kriteereistä ja priorisointikäytännöistä ovat olleet jo käytössä eri kunnissa.

Akuutisti hoidettavat 0-1kk

CRPS

- Tuore, uusi diagnosoitu CRPS potilaalla tai muuten selkeästi tuoreeseen CRPS oirekuvaan viittaava

Hyvälaatuinen asentohuimaus

- Akuutisti alkaneet hyvänlaatuiset asentohuimauspotilaat, joilla toimintakyky on merkittävästi alentunut.
- Fysioterapeuttisen tutkimuksen perusteella tehdään tarvittavat manööverit 1-2x.

Leikkauksen, trauman, immobilisaation ja murtuman jälkitilat: kontrollit ja terapiat

- Olkapään avarrus leikkauksen jälkeiset postoperatiiviset kontrollikäynnit operoivien kirurgin aikataulujen mukaan (esim. 2, 4 ja 6 viikon kohdalla).
- Jatkofysioterapia on pääsääntöisesti seurantatyypistä ja suunnitellaan yksilöllisesti. Potilas harjoittelee omatoimisesti ja käy fysioterapeutin ohjauksessa ja seurannassa esimerkiksi 2-4 viikon välein. Potilas ohjataan toimintakyvyn mukaan ryhmämuotoiseen toimintaan.
- Kuntoutusta jatketaan kunnes riittävä toimintakyky on saavutettu (vrt. lähtötilanne ja arjen toiminnot)

Motoriset kehitysviivästymät/ häiriöt lapsilla (alle kouluikäiset)

- Vauvat (0-18kk), joilla epäillään motorisen kehityksen viivästymää/poikkeavuutta.
- Lapsen vaikea kipu (lapsen VAS) tai muu oire, joka alentaa toimintakykyä merkittävästi.
- Alle kouluikäisen lapsen fysioterapia on arviointia, vanhempien ohjaamista ja tilanteen seuraamista. Tarvittaessa toteutetaan terapiajaksoja vauvan motorisen kehityksen tason tai lapsen toimintakyvyn rajoitteiden mukaan.

Sairaalasta kotiutuvat AVH – potilaat

- Intensiivinen kuntoutus sairaalavaiheen jälkeen potilaan toimintakyvyn tason ja odotettavissa olevan terveyshyödyn perusteella esim. 2 kertaa viikossa. Kuntoutumista on fysioterapian lisäksi koko potilaan arjessa tapahtuva toiminta omatoimisesti tai muun lähihenkilön avustamana, omassa toimintaympäristössä
- Aktiivista kuntoutusta jatketaan niin kauan kuin oleellinen toipuminen jatkuu (maksimi 6kk)

Työikäiset ja työssäkäyvät sairaalalomalla olevat tai ne, joilla työkyky on uhattuna (tuki- ja liikuntaelinpotilaat)

- Ensisijaisesti oma työterveyshuolto, jossa fysioterapia on ohjaus-, neuvonta- ja seurantatyypistä.
- Perusterveydenhuollon fysioterapia on pääsääntöisesti seurantatyypistä ja suunnitellaan yksilöllisesti. Potilas harjoittelee omatoimisesti ja käy fysioterapeutin ohjauksessa ja seurannassa esimerkiksi 2-4 viikon välein. Potilas ohjataan toimintakyvyn mukaan ryhmämuotoiseen toimintaan.
- Suoravastaanotto toiminta on tässä potilasryhmässä kustannustehokasta

Subakuutit 1-2kk

Hyvälaatuinen asentohuimaus

- Akuutisti alkaneet hyvänlaatuiset asentohuimauspotilaat, joilla toimintakyky ei ole merkittävästi alentunut.
- Fysioterapeuttisen tutkimuksen perusteella tehdään tarvittavat manööverit 1-2x.

Ikäihmiset, joilla kotona asuminen on uhattuna toimintakyvyn äkillisen heikkenemisen vuoksi

- esim. kaatumisriski, hauraus-raihnaisuus-oireyhtymä
- Fysioterapeutti arvioi ikäihmisen toimintakyvyn ja sen tason perusteella suunnitellaan kuntoutumista edistävät toimenpiteet.
- Monialainen yhteistyö ja ikäihmisen lähihenkilöiden ohjaaminen korostuu riittävän toimintakyvyn ja kotona asumisen turvaamiseksi.

Inkontinenssiongelmat

- vaikea toiminnallinen haitta esim. synnytyksen tai leikkauksen jälkeen
- Fysioterapeuttisen arvion mukaan potilaan ohjausta yksilöllisesti, ryhmässä tai elektroterapiaa.

Kipupotilaat, joilla toimintakyky on selkeästi alentunut ja/tai kiputila on vaikea

- esim. CRPS-potilaat, uudelleen akutisoitunut tai myöhään diagnosoitu
- traumatisoituneet, esim. maahanmuuttajat,
- Fysioterapia perustuu yksilölliseen fysioterapiasuunnitelmaan. Fysioterapia toteutuu tarpeen mukaan yksilöllisesti, ryhmässä, seurantatyypillisesti tai monialaisena yhteistyönä.
- Fysioterapian vaikuttavuuden kannalta on oleellista riittävän varhainen diagnosointi ja saavutettava terveyshyöty.

Kouluikäiset, opiskelijat

- vaikea kipu tai muu oire, joka alentaa toimintakykyä merkittävästi
- koululaiset, joilla idiopaattinen skolioosi (alle 7astetta), toiminnallinen ongelma ja/tai kipu.
- Kouluikäisen (alle 16v) fysioterapia on arviointia, vanhempien ohjaamista ja tilanteen seuraamista.
- Opiskelijoiden fysioterapia on pääsääntöisesti seurantatyypistä ja suunnitellaan yksilöllisesti. Potilas harjoittelee omatoimisesti ja käy fysioterapeutin ohjauksessa ja seurannassa esimerkiksi 2-4x. Potilas ohjataan toimintakyvyn mukaan ryhmämuotoiseen toimintaan.
- Opiskelijoiden kohdalla suoravastaanotto toiminta on kustannustehokasta.

Leikkausten jälkitilat (mm. ortopediset leikkaukset ja murtumat): kontrollit ja terapiat

- Yleisperiaate on eri leikkauksien ja kuntoutuksen muodostaessa yhtenäisen hoitokokonaisuuden, kuntoutus pyritään toteuttamaan leikkauksesta vastaavan kirurgin aikataulusuunnitelmien mukaisesti.
- tavallisimpia leikkauksia: olkapää, polvi, lonkka, jalkaterä ja selkä
- olkapään avarrus leikkauksen jälkeiset postoperatiiviset kontrollikäynnit operoivien kirurgin aikataulun mukaan (esim. 2, 4 ja 6 viikon kohdalla).
- polvi- ja lonkkaproteesipotilaiden kontrollit 4 - 6 viikon kohdalla (1-2x)
- selkäleikkauksien kontrollit 4-12vk leikkauksesta riippuen leikkausmenetelmästä (1-2x)
- Jatkofysioterapia on pääsääntöisesti seurantatyypistä ja suunnitellaan yksilöllisesti. Potilas harjoittelee omatoimisesti ja käy fysioterapeutin ohjauksessa ja seurannassa esimerkiksi 2-4 viikon välein. Potilas ohjataan toimintakyvyn mukaan ryhmämuotoiseen toimintaan.

Pitkäaikaissairaiden tai monisairaiden terapiatarpeen arviointi kuntoutussuunnitelmaa varten ja / tai kuntoutusedellytysten arviointi

- Fysioterapeuttinen arviointi lausuntoineen

Tuki- ja liikuntaelin potilaat, joilla on todettu konservatiivinen fysioterapia vaikuttavaksi leikkauksen sijaan

- ahdas olkapää (impingement) - vähintään 4-6 kk:n harjoittelu
- iäkkäillä suuretkin repeämät hoidetaan konservatiivisesti
- olkanivelen instabiliteettia epäiltäessä tai olkanivelen subluksaatioissa ensin konservatiivinen harjoittelu vähintään 6-12 kk ajan – ellei tulosta, voidaan operoida
- jäänyt olkapää: alkuvaiheessa ei yleensä fysioterapiaa, fysioterapiasta on potilaalle hyötyä, kun liikelaaajuudet alkavat palautua
- alaraajapotilaat (jalkaterä, polvi, lonkka), joilla liikkumiskyvyn vaikeutta ja toiminnallista haittaa
- yksilöllinen fysioterapiasuunnitelma perustuu toimintakyvyn arvioon. Potilas ohjataan toimintakyvyn mukaan ryhmämuotoiseen toimintaan.

Muut, ei-kiireelliset 2-3 kk

Pitkäaikaissairaat tai monisairaat, joilla pysyvä toimintakyvyn haitta

- Fysioterapian edellytyksenä on lääkärin toteama sairaus, vamma tai kehitysviivästyminen ja niistä johtuva toimintakyvyn alenema. Kohderyhmän vajaakuntoisuus on pitkäaikaista tai pysyvää sekä itsenäinen ja omatoiminen selviytyminen päivittäisissä toiminnoissa on heikentynyt. Kasvu- ja kehitysiässä (0-16 vuotta) olevan lapsen kohdalla toimintakyky verrataan suhteessa ikätasoon.
- Tarpeen määrittely perustuu kuntoutussuunnitelmaan. Päätös on yksilöllinen ja siinä huomioidaan kuntoutujan kokonaistilanne. Yksityislääkäreiden, kuntoutuslaitosten tms. tahojen antamat suositukset lääkinnällisestä kuntoutuksesta ovat suuntaa antavia päätöstä tehtäessä. Lääkinnällisen kuntoutuksen palveluihin ei ole subjektiivista oikeutta.
- Fysioterapian onnistumisen edellytyksenä on, että potilaalla on riittävät kognitiiviset taidot, vireystaso ja motivaatio. Potilaan on kyettävä osallistumaan fysioterapiatilanteeseen aktiivisena toimijana sekä vastaanottamaan ja noudattamaan toimintaohjeita. Lääkinnällisenä kuntoutuksena fysioterapiaa myönnetään silloin, kun siitä arvioidaan olevan merkittävää hyötyä potilaan toimintakyvyn edistymiseksi tai säilymiseksi.

Ohjataan muualle

Jos henkilö tarvitsee kuntoutusta, jota ei ole säädetty kunnan tehtäväksi tai jota ei ole tarkoituksenmukaista järjestää perusterveydenhuollossa, kunnan tehtävänä on huolehtia siitä, että asianomaiselle annetaan tietoja muista kuntoutusmahdollisuuksista (Terveystieteiden tutkimuslaki 30§).

Esimerkiksi:

- vakuutuksen korvaukseen oikeutetut (urheiluvammat, liikenne- ja työtaturmat)
- Kelan hoitovastuulla olevat
- asiakkaat, jotka eivät vaadi fysioterapian asiantuntijuutta
- ryhmätoimintaan paikallisen palveluvalikoiman mukaisesti (esim. Liiku- resepti)

4. Toimintaperiaatteet eripituisissa terapioidissa

ARVIOINTI	OHJAUS	TERAPIA	KUNTOUTUSSUUNNITELMA
<p>1 (-5) KÄYNTIKERTAA</p> <p>Esim:</p> <ul style="list-style-type: none"> -apuvälinearvio -toimintakyvyn arvio -fyysisen työkyvyn arvio -terapian vaikuttavuuden arvio kuntoutus- tai terapiasuunnitelmaa varten <p>Jos ei oleellista ongelmaa toiminta- ja/ tai liikuntakyvyssä ei oikeutta suurempiin määriin.</p>	<p>1 – 5 KÄYNTIKERTAA</p> <p>Esim:</p> <ul style="list-style-type: none"> -liikkumis-/toimintakyvyn vaivan vuoksi harjoitteiden ohjaus -jos ohjausta tarvitaan enemmän, voidaan yleisimmissä olkapää- niskahartia- ja alaselkävaivoissa ohjata potilasryhmään -jos vaiva/haitta ei oleellisesti vaikuta potilaan liikunta-, toiminta- tai työkyvyn ja potilas halua yksilöllistä terapiaa, ohjataan potilas yksityissektorille SV3FM läheteellä. 	<p>1 – 15 KÄYNTIKERTAA</p> <p>Esim:</p> <ul style="list-style-type: none"> -pyydettyä potilaalle ohjauksen lisäksi lääkinnällisenä kuntoutuksena fysioterapia-sarjaa -oleellinen toimintakyvyn lasku -mm. tavalliset tules- vaivat -sisältää yksilö- ja ryhmäkäynnit yhteensä -terapeutin valtuudet fysioterapiaan on max. 15 krt/ 1 vuosi/ potilas, jos tästä poiketaan -> kuntoutustyöryhmäkäsittely 	<p>YLI 15 KERTAA VUODEN AIKANA</p> <ul style="list-style-type: none"> -Potilaan sairauden aste niin vaikea, että tarvitaan suhteellisen paljon ja pitkäkestoisesti fysioterapiaa yksilöllisesti ja/tai ryhmässä -neurologisilla vaikea spastisuus on peruste pitkään jatkuvalla terapialle -toteutus omana toimintana tai ostopalveluna -Max. 45 krt/ vuosi pääsääntöisesti, vain erityisperustein enemmän. Lasten kohdalla terapiamäärät voivat olla suuremmat -Kuntoutuksen määräästä päättää kuntoutustyöryhmä tmv. (esim. yllääkäri, fysioterapeutti (oh) ja sosiaalityöntekijä) -KUNSU tehdään 1-3 vuodeksi, palaute tultava aina ennen uuden päätöksen tekoa -ostopalveluna maksimissaan 3 vuotta, sen jälkeen julkisella puolella vähintään arviojakso

Yleisiä toimintaperiaatteita:

- Ostopalveluiden terapialaskut hyväksytään vasta, kun palaute terapiakäynneistä on tullut. Kun edellinen kuntoutussuunnitelmajakso on loppumassa, tulee kirjata loppuarvioon potilaan motivaatio, tavoitteet ja käytetyt mittarit. Jos potilas ei tule hyötymään fysioterapiasta, tulee se kirjata ylös. Fysioterapian tavoitteena ei voi olla pelkästään laajasti toimintakyvyn ylläpito, vaan tulee kirjata selkeät, konkreettiset toimintakyvyn osaluuetavoitteet ja keinot millä niihin pyritään.
- Tuoreissa sairastumisissa potilaiden kuntoutumisen etenemistä tulee mitata säännöllisesti sovituin mittarein alussa, 6 kk ja 12 kk kohdalla. Myöhemmin, vähintään kerran vuodessa ja ennen uutta kuntoutussuunnitelmaa.
- Terapiasuhteen kesto ei tulisi olla vuosikymmeniä, terapeutin vaihtoa tulee vähintään harkita 3 vuoden välein.
- Jotta terapian hyödyt eivät valu runsaastiin automatkoihin, tulee terapia pyrkiä toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan lähellä potilaan kotia sijaitsevassa yksikössä.
- Kaksi käyttämättä jätettyä, peruuttamatonta ajanvarausta johtaa ohjaus- ja terapialähetteessä jakson katkeamiseen, tieto kirjataan potilastietojärjestelmään. Myös toistuvat ensikäynnin (tutkimus-/arviointikäynnin) siirtäminen sallitaan vain kaksi kertaa. Uusi jakso vaatii uuden lähetteen. Tämä tiedotetaan potilaalle jo terapiasuhteen alussa.

Aikuisten pitkissä terapioiden sovitut mittarit (minimi):

Näitä sovittuja mittareita tarvitaan, jotta toimintakäytännöt ovat yhtenäiset niin erikoissairaanhoidossa, perusterveydenhuollossa kuin yksityissektorilla. Tietoa tarvitaan, jotta potilaan kuntoutumista voidaan seurata konkreettisten mittareiden avulla. Seuranta onnistuu, kun on sovittu minimitaso mittarit ja mittausajankohdat. Potilaiden siirtyessä hoitopaikasta toiseen, tulee käytetyt mittarit ja niiden tulokset olla kirjattuna siirtotietoihin / lähetteisiin.

Yksi testi ottaa kantaa aerobiseen suorituskykyyn, yksi motoriseen taitoon, yhdellä kysytään potilaan omaa näkemystä.

Toteutus alussa, 6 kk ja 12 kk kohdalla.

- EI KÄVELYN APUVÄLINETTÄ:
 - o FSQfin
 - o 6 min kävelytesti
 - o Berg:n testi
 - o tuoliilta ylösnousu 10 / 5 kertaa
 - o VAS: pienin – keskiarvo – maksimi
- KÄVELYN APUVÄLINE KÄYTÖSSÄ:
 - o FSQfin
 - o 10 metrin kävelytesti
 - o Berg:n testi
 - o tuoliilta ylösnousu 10 / 5 kertaa
 - o VAS: pienin – keskiarvo – maksimi

Lasten kuntoutussuunnitelmapotilaiden kohdalla suositeltavia mittareita:

- o Lasten toiminnallinen lihastestaus:
<http://ohjepankki.vsshp.fi/dokumentit/14196/Mittauslomake-Lasten-toiminnallinen-lihastestaus.pdf>
- o Lasten motorisen suoriutumisen mittaaminen Movement ABC-2- testillä

5. Tiedon kulku ja läheteiden sisältö ja rakenne

Nykypäivän terveydenhuollossa potilaat vaihtavat hoitopaikkaa hoidon tarpeen arvioinnin mukaan ja hoitopaikkoja voi olla monta. Potilaan tietojen siirto edellyttää yhtenäistä kirjaamista ja oleellisten tietojen välittämistä seuraavaan hoitopaikkaan.

Lähetteen otsikkona voidaan käyttää tilanteesta riippuen: alkuarvio, väliarvio, siirtotiedot tai loppuarvio.

Fysioterapian lähetemalli 1:

Siirtotiedot jatkohoitopaikkaan

Hoitotapahtuman tapahtumadiagnoosit (Diagnoosi)

I63.5 Aivovaltimoiden määrittämättömän tukkeuman tai ahtauman aiheuttama aivoinfarkti

Esitiedot (anamneesi)

RF410 Tiedonhankinta

Potilas on 61-vuotias mies, joka työkyvyttömyyseläkkeellä selkäsairauden vuoksi. Asuu vaimonsa kanssa kerrostalokaksioissa 3krs, talossa hissi.

Potilaan omaiset hankkineet potilaalle sisäkäyttöön rollaattorin omasta terveyskeskuksesta. Potilas kertoo oikeassa olkapäässä olevan vanhastaan murtuman korjauksen jälkeen tulleen fleksioliikerajoituksen. Nostaa oikean käden vain vaakatasoon.

Toimintakyky

RF123 Liikkumisen arviointi

Potilas kävelee osin valvottuna osin itsenäisesti rollaattoriin tukeutuen valvontahuoneessa. Kokee itsen kävelyn olevan aikaisempaa vastaavaa. Valittelee vasemman polven ja selän kipua kävellessä.

Testaus- ja arviointitulokset

RF120 Fysioterapeuttinen tutkiminen

Potilaan toiminnallista tasapainoa arvioitiin Timed Up and Go – testillä (TUG). Potilas suoritti testin apuvälineittä sairaalatosset jalassa. Potilaan tulos oli 15,53 s, mikä viittaa kotona asuvalla ihmisellä liikkumiskyvyn ongelmiin (tulos >12s). Kaatumisriski on korkea (tulos > 14s). Suorituksen arviointi on 2 eli erittäin vähän epänormaali, arvo 2 tarkoittaa testin aikana havaittua hitautta ja epävarmuutta. Kun testistä suoriutuu alle 20 sek pystyy useimmiten liikkumaan itsenäisesti ainakin sisätiloissa.

Potilaan selviytymistä kodin ulkopuolella tapahtuvissa toimissa (IADL) arvioitiin 10m kävelytestillä. Potilaalla oli sairaalatosset jalassa. Potilaan tavanomainen kävelynopeus 0,91 m/s on kohtalaisen hidas (0,71-1,0m/s). Maksimaalinen kävelynopeus 1,01 m/s on kohtalainen (1,01-1,3m/s). Ikäryhmässä 65-80 vuotta naisten kävelynopeuden vaihteluväli on 0,80-1,52 m/s. Potilaan maksimaalinen kävelynopeus on 77 % aikuisen normaalista kävelynopeudesta (1,3 m/s). IADL-toimien itsenäiseen suorittamiseen riittävä tulos on >33 %. Potilas ei selviydy valoristeyksestä (nopeus >1,20 m/s) maksimaalisella kävelynopeudellaan.

Hyväkuntoisella henkilöllä ero tavanomaisen ja maksimaalisen kävelynopeuden välillä on 20-30%; potilaalla ero on 9 %.

Potilaan dynaamista tasapainoa, sekä kykyä muuntaa kävelyä erilaisissa tilanteissa arvioitiin Dynamic Gait Indexillä (DGI), josta sai pisteitä 20/24. Testi suoritettiin sairaalatosset jalassa. Kaatumisriski ei ole kohonnut (tulos >19), mutta tasapainon hallinta on heikentynyt (tulos < 22).

Liite 3. Esitys fysioterapian toimintaperiaatteiksi

Potilaalla oli kohtalaisia vaikeuksia portaissa kävelyssä. Vähäisiä vaikeuksia kääntämisessä horisontaalitasossa kävelyn aikana ja pään kääntämisessä vertikaalitasossa kävelyn aikana. Portaissa meni sekä ylös, että alaspäin tasatahtia tukeutuen molemmin käsin kaiteeseen.

Potilaalla lievää tasapainon ongelmaa korostuen multitask -tehtävissä pään kääntämisessä sekä sivuille että ylös ja alas. Lisäksi vanhastaan oikeassa yläraajassa vanha murtuman korjauksen jälkeinen fleksio liikerajoitus, vasemman polven ja selän kipu ja keuhkohtaumatauti mitkä kaikki yhdessä vaikeuttavat potilaan päivittäistä liikkumista.

Kuntoutus

RF210 Fysioterapeuttinen ohjaus ja neuvonta

Potilas on saanut ohjeet omista harjoitteista ja kirjallisen ohjeen aivoinfarktin jälkeisestä liikunnasta. Puolisoa on ohjattu potilaan avustamisessa.

RF223 Liikkumisen harjoittaminen

Potilaan kanssa on liikkumislupien mukaisesti harjoiteltu päivittäin aluksi pyörätuoliin siirtymistä, myöhemmin rollaattoriin tukeutuen kävelyä ja viimeksi kävelyä ilman kävelynapuvälinettä.

Suunnitelma /pohdinta

RF 432 Kuntoutuksen suunniteluun osallistuminen

Potilas tarvitsee yksilöllistä fysioterapiaa ja fysioterapeutin kotikäynnin /arvion. Fysioterapian tavoitteena on tasapainon hallinnan paraneminen, kävelyn varmentuminen siten ,että potilas selviytyy ilman apuvälinettä kotiolosuhteissa(GAS- tavoite)

Potilas on motivoitunut kuntoutumaan.

Kiireellisyys 8-30pv.

Jatkohoidon järjestämistä koskevat tiedot

RF 433 Jatkofysioterapian järjestäminen

Tehdään sähköinen lähete oman terveyskeskuksen fysioterapiayksikköön.

Fysioterapian lähetemalli 2:

Loppuarvio

Hoitotapahtuman tapahtumadiagnoosit (Diagnoosi)

M75.4 Olkapään pinneoireyhtymä

Toimenpiteet

20.3.2015 Acromioplastia l.sin

Esitiedot (anamneesi)

RF410 Tiedonhankinta

Potilas on 45-vuotias kirvesmies. Sairausloma 30.9 saakka.

Potilas tulee toiselle olkaoperaation jälkeiselle seurantakäynnille. Operaatiosta on kulunut 6 vk. Operaatiosta alkaen on ollut vapaa mobilisaatio kivun mukaan. Raskaammat nostot ym. n. 3 kk operaatiosta.

Toimintakyky

RF120 Fysioterapeuttinen tutkiminen

Potilas kertoo käyttävänsä vielä kipulääkkeitä; Burana 800mg x2, Panadol 1mgx3) Haittaavin kipu iltapäivällä (Vas 4/10) ja yöllä Vas 6/10) Kipu luonteeltaan jäytävää ,hammassärkymäistä. Kipu haittaa nukkumista 4-5 heräämistä. Kipupaikaksi näyttää vas. olkanivelen etuosaa (acr-clv.nivel ja siitä heijaste hauiksen alueelle) Vasemman yläraajan käytössä on hankaluuksia päivittäisissä askareissa (mm. Pukeminen/riisuutuminen) liikekivun ja -rajoituksen vuoksi.

Seistessä ryhti on epäsymmetrinen, vasen hartia on oikeaa ylempänä. Trapetzius ja Levator Scapulae lihakset kiristävät ja ovat palpaatioarat. Vasemman olkapäänaktiiviset liikeradat seisten mitattuna goniometrillä : fleksio ja abduktio 110 /180 ast. (kiputuntemus 90 asteesta alkaen), ekstensio 30/60 ast. (kivuton ja symmetrinen), toiminnallinen ulkorotaatio: sormet vaivoin niskaan/kyynärnível jää alas, sisärotaatio: sormet pakaraan.

Avustettu/passiivinen fleksio ja abduktio seistessä 120/180 as., selinmakuulla 130/180 ast. Lihassoimaa ei tässä vaiheessa voi vielä testata mutta potilaan on vaikea kannatella kättään vaakatasossa ja/tai irti vartalosta.

Humeroscapulaarisessa rytmisessä ongelmaa.

Puristusvoima: Saehan otelev III oik. 52kg/ va 46 kg , vas. 32kg .

Kuntoutus

RF 210 Fysioterapeuttinen ohjaus ja neuvonta

Potilaalle ohjattiin kivuttomat liikeharjoitteet ja liikemallit päivittäisiin toimintoihin. Lääkkeettömät kivunhallintakeinot mm. kylmän ja paineen käyttö. Lihasten kivuttomat venytykset ,rentoutuminen /lepo ja hengitysharjoitteet.

RF220 Terapeuttinen harjoittelu

Potilaan kanssa käytiin konkreettisesti läpi olkapään liikkuvuusharjoitteet sekä päivittäiset toiminnot. Aikaisempaa harjoitusohjelmaa muutettiin niin, että harjoitteet onnistuvat kivuttomammin (eri asennot/liikekulmat). Harjoitteita toteutetaan myös päivittäisillä toimilla (nämä asiat käytiin läpi).

RF 230 Manuaalinen terapia

Potilaan vas. hartiarenkkaan myofaskiaalisia kireyksiä rentoutettiin ja olkanivelen sekä lapaluun liikkuvuutta lisättiin manuaalisen terapian ; faskiat-, triggerpistekäsittelyin sekä Mulligan tekniikoiden keinoin .

Suunnitelma

RF120 Fysioterapiasuunnitelman laatiminen

Potilas tarvitsee ohjattua fysioterapiaa, jossa terapia sisältää manuaalista käsittelyä, liike- ja lihasharjoittelua sekä kotiohjelman päivitystä tilanteen edistymisen myötä.

Jatkohoidon järjestämistä koskevat tiedot

RF433 Jatkofysioterapian järjestäminen

Potilaasta tehdään sähköinen lähete omaan terveystieteeseen, jonne potilaan toivotaan pääsevän 8-30 pv kuluttua. Terapian toteutus aluksi 1-2 x viikossa yksilöllisesti, jatkossa ryhmämuotoisesti tarvittaessa. Tavoitteena operoidun yläraajan toimintakyvyn palautuminen, niin että selviytyy adl-toimista ja saavuttaa työkyvyn laitospulaisen työhön. Tulee vielä 3 kk mittauskäynnille Tyksiin, muita seurantoja ei ole sovittu.

Liite 4.1. Fysioterapian määrittelyä

Mitä fysioterapia on?

Fysioterapia on terveyden, liikkumisen ja toimintakyvyn tutkimista, arviointia ja kuntoutusta. Fysioterapian menetelmiä ovat ohjaus ja neuvonta, terapeuttinen harjoittelu, manuaalinen ja fysikaalinen terapia, ryhmätoiminta sekä apuvälinepalvelut.

Fysioterapiassa suunnitellaan ja tuetaan omaehtoista harjoittelua ja kotona selviytymistä. Lisäksi pyritään ennaltaehkäisemään liikkumis- ja toimintakyvyn heikentymistä ja tapaturmia sekä palauttamaan toimintakyky parhaalle mahdolliselle tasolle.

Harjoittelu suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä potilaan kanssa. Lisäksi tarvittaessa valitaan liikkumista tukevat ja helpottavat apuvälineet.

Kuinka fysioterapeutti työskentelee?

Fysioterapeutti kartoittaa ja arvioi liikkumisen ja toimintakyvyn voimavaroja ja toimintarajoitteita yksilöllisesti. Arviointi ja harjoittelu voi tapahtua fysioterapeutin vastaanotolla, kotona tai sairaalassa, yksilöllisesti tai ryhmässä.

Fysioterapeutin työ on asiakaslähtöistä ja perustuu hyväksi todettuihin käytäntöihin. Fysioterapeutin tutkimus perustuu haastatteluun, havainnointiin ja erilaisiin arviointimenetelmiin. Terapian tavoitteet suunnitellaan yhdessä potilaan ja tarvittaessa hänen läheistensä/omaistensa kanssa.

Fysioterapeutti toimii yhteistyössä muiden hoitoon osallistuvien asiantuntijoiden kanssa ja oman alansa asiantuntijana moniammatillisissa työryhmissä sekä kouluttaa ja ohjaa muita ammattilaisia liikkumis- ja toimintakykyasioissa.

Liite 4.2

Työryhmien kokoonpano:

Työryhmä:

Korhonen Katariina, ylilääkäri, Parainen (pj)
Ajalin Tiina, osastonhoitaja, Turku
Hernesniemi Tarja, kuntoutusyksikön osastonhoitaja, Salo
Kurikka Leena, fysioterapian päällikkö, VSSHP
Kylävalli Anja, palvelualuejohtaja, VSSHP
Lindholm Aija, fysioterapeutti, VSSHP
Maleike-Ruohola Sofia, ylilääkäri, Salo
Nieminen Hanna, fysioterapeutti, Uusikaupunki
Oksanen Heli-Marja, osastonhoitaja, VSSHP
Peltonen Kirsi, osastonhoitaja, VSSHP
Sutinen Päivi, ylilääkäri, Turku
Virtanen Tiina, kuntoutuksen tulosyksikön osastonhoitaja, Raisio
Virolainen Petri, ylilääkäri, toimialuejohtaja, Tules, VSSHP

Fysioterapian alatyöryhmä 1:

Olemassa olevat kriteerit ja priorisointiohjeet lyhyeen, keskipitkään ja pitkään fysioterapiaan liittyen

Tarja Hernesniemi, osastonhoitaja, Salo
Hanna Nieminen, fysioterapeutti, Uusikaupunki
Tiina Ajalin, osastonhoitaja, Turku
Päivi Sutinen, ylilääkäri, Turku
Tiina Virtanen, osastonhoitaja, Raisio.

Fysioterapian alatyöryhmä 2:

Tiedon kulku ja läheteiden sisältö ja rakenne

Leena Kurikka, fysioterapian päällikkö, VSSHP
Anja Kylävalli, palvelualuejohtaja, VSSHP
Heli-Marja Oksanen, osastonhoitaja, VSSHP
Kirsi Peltonen, osastonhoitaja, VSSHP
Aija Lindholm, lasten fysioterapeutti, VSSHP
Tiina Ajalin, osastonhoitaja, Turku

Fysioterapian alatyöryhmä 3:

Pitkien kuntoutusten kriteeristö ja toimintakäytännöt

Anja Kylävalli, palvelualuejohtaja, VSSHP
Katariina Korhonen, johtava lääkäri, Parainen
Sofia Maleike - Ruohola, ylilääkäri, Salo
Päivi Sutinen, ylilääkäri, Turku
Tiina Ajalin, osastonhoitaja, Turku
Heli-Marja Oksanen, osastonhoitaja, VSSHP
Harri Arikka, lasten neurologi, VSSHP
Olli Tenovuo, ylilääkäri, VSSHP

Liite 4.3. TULES mittarit

Lonkkapotilaat

Kyykistystesti	konservatiiviset/operoidut lonkkapotilaat	TOIMIA-tietokanta
Tuolilta ylösnousutesti, 5 tai 10 kertaa	konservatiiviset/operoidut lonkkapotilaat	TOIMIA-tietokanta
VAS -kipujana	konservatiiviset/operoidut lonkkapotilaat	To-Mi -kansio
Nivelliikkuvuus	konservatiiviset/operoidut lonkkapotilaat	To-Mi - kansio
Manuaalinen lihastes-taus	konservatiiviset/operoidut lonkkapotilaat	To-Mi – kansio
Timed "Up & Go"- testi	konservatiiviset/operoidut lonkkapotilaat	TOIMIA-tietokanta

Polvipotilaat

KOOS -kysely		Käytössä TYKSissä polvipotilailla, käyttöä kehitetään edelleen
Kyykistystesti	konservatiiviset/operoidut polvipotilaat	TOIMIA-tietokanta
Tuolilta ylösnousutesti, 5 tai 10 kertaa	konservatiiviset/operoidut polvipotilaat	TOIMIA-tietokanta
VAS -kipujana	konservatiiviset/operoidut polvipotilaat	To-Mi -kansio
Nivelliikkuvuus	konservatiiviset/operoidut polvipotilaat	To-Mi -kansio
Manuaalinen lihastes-taus	konservatiiviset/operoidut polvipotilaat	To-Mi – kansio
Timed "Up & Go"- testi	konservatiiviset/operoidut polvipotilaat	TOIMIA-tietokanta

Liite 3. Esitys fysioterapian toimintaperiaatteiksi

Olkapääpotilaat

Omavointikysely			Käytössä TYKSissä kaikilla olkapotilailla
Käden puristusvoima	konservatiiviset/operoidut olkapääpotilaat	TOIMIA-tietokanta	viitearvot?
VAS-kipujana	konservatiiviset/operoidut olkapääpotilaat	To-Mi -kansio	
Nivelliikkuvuus	konservatiiviset/operoidut olkapääpotilaat	To-Mi -kansio	
Manuaalinen lihastes-taus	konservatiiviset/operoidut olkapääpotilaat	To-Mi –kansio	

Jalkateräpotilaat

VAS-kipujana	konservatiiviset/operoidut jalkateräpotilaat	To-Mi -kansio	
Nivelliikkuvuus	konservatiiviset/ operoidut jalkateräpotilaat	To-Mi -kansio	
Manuaalinen lihastes-taus	konservatiiviset/ operoidut jalkateräpotilaat	To-Mi -kansio	

Selkäpotilaat

VAS-kipujana	konservatiiviset/operoidut selkäpotilaat		To-Mi –kansio
Kävelyn analysointi (10 m, joku muu?)	konservatiiviset/operoidut selkäpotilaat		To-Mi -kansio
Raajojen ja vartalon dynaamiset toistotestit ja selkälihasten staattinen testi	konservatiiviset/operoidut selkäpotilaat		To-Mi -kansio
Manuaalinen lihastes-taus	konservatiiviset/operoidut selkäpotilaat		To-Mi –kansio
Nivelliikkuvuus	konservatiiviset/operoidut selkäpotilaat		To-Mi –kansio
Kyykistystesti	konservatiiviset/operoidut selkäpotilaat		TOIMIA – tietokanta

Fyysinen toimintakyky

Bergin tasapainotesti	potilaille, joilla tasapaino- häiriöitä	TOIMIA - tietokanta
Dynamic Gait Index	potilaille, joilla tasapaino- häiriöitä	TOIMIA - tietokanta
Elderly Mobility Scale, EMS	liikkumisen arviointi rai- haisilla ikääntyneillä	TOIMIA - tietokanta

Erilaiset kyselyt

FSQfin - kysely itsestä huolehtimisesta, liikkumisesta ja kotielämästä	kävelevät potilaat, joilla toimintarajoitteita arjessa	TOIMIA - tietokanta
NDI FI niskakipuindeksi	oire- ja häittäkysely niskakipupotilaille	
Ostwestry	oire- ja häittäkysely alaselkäkipupotilaille	
Kipukuva	kipupotilaille	
ABC-asteikko: toiminnallinen tasapainon varmuus	ikäntyneille, kotona asuville	TOIMIA - tietokanta

Lisäinfoa KOOS-kyselystä ja englanninkielinen kyselylomake löytyy:

Karjalainen T. Polvivammapotilaan kliiniset mittarit, 2011. Syventävien opintojen kirjallinen työ. Tampereen yliopisto.

<https://tampub.uta.fi/bitstream/handle/10024/76690/gradu05443.pdf?sequence=1>

Täältä liitteenä löytyy myös suomenkielinen kyselylomake, jonka luotettavuutta on tutkittu Jyväskylän yliopistossa:

Ranta J & Vertio P, 2011. Polven koukistajalihasten ja ojentajalihasten voimasuhteen yhteys toimintakykyyn ACL-rekonstruktion jälkeisessä kuntoutuksessa. Opinnäytetyö. Otaniemi: Laurea ammattikorkeakoulu.

<https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/38714/Juho%20Ranta%20ja%20Panu%20Vertio.pdf?sequence=1>

Olkapotiilla käytössä oleva omavointikysely sisältää pitkät litaniat kysymyksiä, joihin potilaiden olisi tarkoitus käydä omatoimisesti ennen leikkausta vastaamassa. Fysioterapeutti suorittaa tietyt mittaukset, jotka perustuvat Constant Score-mittariin. Mittari löytyy täältä:

http://www.orthoontheweb.com/pdfs/Shoulder_Pain_Constant_Score.pdf

Testistö on omavointikyselyyn käännetty suomeksi ja siinä on joitain eroavaisuuksia verrattuna alkuperäiseen englanninkieliseen testistöön, lähinnä niiden kysymysten suhteen.